

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ- ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«ΜΟΝΙΜΟ ΜΑΚΙΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑΤΟΥΑΖ»

**Φοιτήτρια: ΚΟΣΜΕΤΣΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: ΚΑΡΑΤΣΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ**

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	5
SUMMARY	6
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	
ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΤΑΤΟΥΑΖ	
ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΟΥ ΜΑΚΙΓΙΑΖ.....	10
1.1. Ιστορική αναδρομή του τατουάζ	10
1.1.α. Χάλκινη εποχή.....	10
1.1.β. Κουλτούρα <i>razzyryk</i>	11
1.1.γ. Βίκινγκς	12
1.1.δ. Αίγυπτος.....	13
1.1.ε. Ιαπωνία.....	14
1.1.στ. Κίνα.....	14
1.1.ζ. Πολυνησία	15
1.1.η. Ζηλανδία.....	16
1.1.θ. Ινδονησία.....	16
1.1.ι. Ινδία/ Ταϊλάνδη	17
1.1.κ. Αφρική.....	17
1.1.λ. Αρχαία Ελλάδα και Ρώμη	18
1.1.μ. Οι Κέλτες	18
1.1.ν. Βόρεια Αμερική.....	19
1.1.ξ. Κεντρική και Νότια Αμερική.....	19
1.1.ο. Αγγλία.....	20
1.1.π. Γαλλία	20
1.2. Προκατάληψη – Στερεότυπα	21
1.2.α. Ναύτης	21
1.2.β. Εγκληματικότητα.....	21
1.2.γ. Τσίρκο	22
1.2.δ. Flash τατουάζ.....	22

1.3. Ιστορία του μόνιμου μακιγιάζ.....	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	
ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	25
2.1. Ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο για το τατουάζ.....	25
2.2. Δημόσια Υγεία και Συστάσεις	27
2.3. Άδεια άσκησης επαγγέλματος στην τέχνη του τατουάζ	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
ΤΑΤΟΥΑΖ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ	32
3.1. Ορισμός του κλασσικού τατουάζ	32
3.2. Ορισμός του μόνιμου μακιγιάζ.....	32
3.3. Διαφορά του κλασσικού μακιγιάζ με το ημι-μόνιμο τατουάζ.....	33
3.4. Εφαρμογές του μόνιμου μακιγιάζ	34
3.5. Οι αισθητικές εφαρμογές του μόνιμου μακιγιάζ	34
3.6. Οι ιατρικές εφαρμογές του μόνιμου μακιγιάζ	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	
ΧΡΗΣΙΜΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΟΥΣΙΕΣ ΓΙΑ ΜΟΝΙΜΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ	36
4.1. Μηχανήματα μόνιμου μακιγιάζ	36
4.1.α. Χειρωνακτική μέθοδος.....	37
4.1.β Μηχανή Παλινδρόμησης.....	37
4.1.γ. Περιστροφική μέθοδος.....	38
4.2. Βελόνες	39
4.3. Χρωστικές ουσίες	39
4.3.α. Το φαινόμενο της διάχυσης	40
4.3.β. Οι ιδιότητες των χρωστικών	41
4.3.γ. Παράγοντες που επηρεάζουν το τελικό χρώμα.....	41
4.4. Αναισθητικά.....	41

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ 44

5.1. Η διαδικασία του κλασσικού τατουάζ..... 44

5.1.α. Συμβουλές προς τον πελάτη..... 44

5.2. Η διαδικασία του μόνιμου μακιγιάζ..... 45

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

ΤΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ..... 48

6.1. Ενδείξεις του τατουάζ και του μόνιμου μακιγιάζ..... 48

6.2 Αντενδείξεις του τατουάζ και του μόνιμου μακιγιάζ..... 49

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΜΟΝΙΜΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ

ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΩΝ ΦΡΥΔΙΩΝ..... 50

7.1 Λόγοι εφαρμογής μόνιμου μακιγιάζ φρυδιών 50

7.2.Τεχνικές μικροχρωματισμού φρυδιών 51

7.2.α. Τεχνητό λίφτινγκ φρυδιών 52

7.3. Ιδανικό χρώμα μικροχρωμάτισης φρυδιών..... 53

7.4. Ιδανικό σχήμα..... 53

7.4.α. Σημεία που χρειάζονται προσοχή..... 55

7.5. Επιπλοκές του μόνιμου μακιγιάζ φρυδιών..... 56

7.6. Συχνές Ερωτήσεις..... 56

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΜΟΝΙΜΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ

ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΩΝ ΜΑΤΙΩΝ 58

8.1. Λόγοι εφαρμογής του μόνιμου μακιγιάζ στα μάτια..... 58

8.2. Διαδεδομένες τεχνικές 58

8.2.α. Η τεχνική του eyeliner και του lashliner 58

8.2.β. Η τεχνική του smudge eyeliner και του flash eyeliner 59

8.2.γ. Η τεχνική trait-de-kohl..... 60

8.3. Ιδανικό σχήμα eyeliner 60

8.3.α. Διορθώσεις με eyeliner 61

8.4 Αντενδείξεις μόνιμου μακιγιάζ στην περιοχή των ματιών.....	62
8.5. Συνέπειες	62
8.6. Τα αναισθητικά των ματιών	63
8.7. συχνές Ερωτήσεις.....	64
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9	
ΜΟΝΙΜΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ	
ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΩΝ ΧΕΙΛΙΩΝ.....	66
9.1. Η διαδικασία περιγράμματος στα χείλη	66
9.1.α. Σχήμα και πάχος του περιγράμματος	66
9.1.β. Τεχνική λευκού περιγράμματος	67
9.1.γ. Τονισμός της μέσης του άνω χείλους.....	67
9.2. Γέμισμα χειλιών	67
9.3. Η εξέλιξη του χρώματος στα χείλη τις επόμενες εβδομάδες.....	68
9.4. Αύξηση και μείωση του όγκου των χειλιών.....	68
9.5. Αισθητικοί κανόνες διόρθωσης ασυμμετριών	69
9.6. Ιδανικό χρώμα χειλιών	69
9.7. Αντενδείξεις- Έρπητας	70
9.8. Συχνές Ερωτήσεις.....	71
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10	
ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ ΤΑΤΟΥΑΖ.....	74
10.1. Οίδημα-Μικροαιμορραγίες.....	74
10.2. Μολύνσεις- Λοιμώξεις	74
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11	
ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΔΕΡΜΑΤΟΣΤΙΞΙΩΝ	76
11.1. Αφαίρεση κλασσικού τατουάζ.....	76
11.2.Αφαίρεση ή διόρθωση μόνιμου μακιγιάζ	78
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	80
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	81
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	82
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	84

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι η μελέτη της ευρέως διαδεδομένης τέχνης του τατουάζ και η ανάδειξη της σε σχέση με την αισθητική. Σημείο αναφοράς της σχέσης αυτής αποτελεί το μόνιμο μακιγιάζ που είναι η ένωση των δυο τεχνών.

Ξεκίνησα την εργασία αυτή ερευνώντας την εξέλιξη του τατουάζ από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στη συνεχώς εξελισσόμενη τεχνική του μόνιμου μακιγιάζ. Η μικροχρωμάτιση όπως αλλιώς αποκαλείται η τεχνική, έχει την δυνατότητα να εξασφαλίσει ένα μακιγιάζ μακράς διάρκειας, με διακριτικό αποτέλεσμα, σε φυσικές αποχρώσεις και διάρκεια περίπου δύο με τρία χρόνια. Σκοπός αυτής της τεχνικής είναι : να επανασχεδιάσει την γραμμή των φρυδιών ή να αναδείξει το υπάρχον σχήμα, να υπογραμμίσει το βλέμμα ανάμεσα στις βλεφαρίδες, να αλλάξει το σχήμα των ματιών με την κλασική γραμμή eyeliner και να διορθώσει το σχήμα των χειλιών αυξάνοντας τον όγκο τους. Επιπροσθέτως έχει και παραϊατρική χρησιμότητα αφού μπορεί να διορθώσει ή να αποκαταστήσει δερματικές βλάβες.

Η εργασία αυτή έχει σκοπό να μεταδώσει σε κάθε ενδιαφερόμενο, γνώσεις που αφορούν στην τεχνική αυτή, αναλύοντας όλες τις διαδικασίες αλλά και τα μέσα που βοηθούν στην επίτευξη της και δίνει πληροφορίες για το ποιος είναι ο κατάλληλος υποψήφιος, αφού γίνεται σαφές σε ποιες περιπτώσεις ενδείκνυται και σε ποιες αντενδείκνυται η χρήση των τατουάζ.

Μελετώντας όλα τα στοιχεία της έρευνας προκύπτει ότι το μόνιμο μακιγιάζ μπορεί να βελτιώσει σημαντικά την εικόνα του ατόμου και να απαλλάξει τον καθένα από το άγχος του καθημερινού μακιγιάζ, εξοικονομώντας πολύτιμο χρόνο. Το σημαντικότερο συμπέρασμα είναι ότι μπορεί να επηρεάσει θετικά βελτιώνοντας αρκετά την ψυχολογία του ανθρώπου. Όλα αυτά έχουν ως αποτέλεσμα μια συνεχή ανάπτυξη της τέχνης του μόνιμου μακιγιάζ ανά τον κόσμο και ιδιαίτερα στη χώρα μας.

SUMMARY

The purpose of this thesis, is the study of the widely known art of tattoo, and the manifestation of its connection with makeup art in general. Reference point of this connection is permanent makeup, which can be regarded as the unification of both arts.

I started this project, researching about the evolution of tattoo, starting from the ancient times and up until today, paying special attention to the ever changing technique of permanent makeup. Micropigmentation, another name for this technique, has the potential to ensure a long term make-up, with a distinctive result, using natural pigmentations and a timeline around two to three years. The reasons for using this technique are : redesigning the eyebrow line or highlighting the current shape, underscoring the "looks" between the eyelids, changing the shape of the eyes with classic eyeliner and correcting the shape of the lips by increasing their volume. Furthermore, micropigmentation can also be used for paramedic reasons, since one can use it to "rectify" or heal skin damage.

The subsidiary purpose of this thesis is to propagate this technique , to anyone interested in gathering knowledge around it, analyzing all the procedures and the means that help mastering it, as well as giving information as to who can be the proper postulant, since it is being explicitly described when the use of tattoos is advisable and when not.

Studying all the evidence of the research, one concludes that permanent makeup can significantly improve the looks of a person, plus relieve one from the stress of having to make up every day, thus saving extra time. The most important conclusion is the improvement on the psychological aspect of a persons life. All these will result in a promising and stable rise in the use of permanent makeup all over the world and especially in our country.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Για την ολοκλήρωση της φοίτησής μου στην σχολή της ΣΕΥΠ (Τμήμα Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας) στο τμήμα Αισθητικής και Κοσμητολογίας απαιτείται η συγγραφή της παρούσας πτυχιακής εργασίας. Το θέμα της πτυχιακής εργασίας είναι «μόνιμο μακιγιάζ και τατουάζ». Για την επιτυχή συγγραφή της παρούσας εργασίας, ήταν αναγκαίο να γίνει έρευνα στην υπάρχουσα βιβλιογραφία, καθώς και σε κέντρα εφαρμογής των τατουάζ και των μόνιμων μακιγιάζ και έπειτα μελέτη όλων των πληροφοριών, παράλληλα με την έρευνα σε διαδικτυακές πηγές.

Κατά την άποψη μου, το θέμα της πτυχιακής παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, κυρίως διότι η τέχνη του τατουάζ έχει πολύ μεγάλη ανταπόκριση στις μέρες μας από μερίδα ανθρώπων. Και ενώ θα περίμενε κανείς να αφορά νεαρά σε ηλικία άτομα, το τατουάζ αλλά και το μόνιμο μακιγιάζ έχει κερδίσει ανθρώπους όλων των ηλικιών.

Η εργασία αυτή είναι γραμμένη με τρόπο που μπορεί να γίνει προσιτή από τον οποιονδήποτε που ενδιαφέρεται να μάθει για το μόνιμο μακιγιάζ, για κάποιον που θέλει να διευρύνει τις γνώσεις του, και κυρίως μπορεί να φανεί χρήσιμη για τον μελλοντικό υποψήφιο ενός τατουάζ ή του μόνιμου μακιγιάζ, αφού μπορεί να δώσει απαντήσεις σε τυχόν απορίες και να απαλλάξει από πιθανούς ενδοιασμούς.

Στο σημείο αυτό, θέλω πολύ να ευχαριστήσω όλους όσους με βοήθησαν και με στήριξαν για την υλοποίηση της εργασίας αυτής, καθώς και την καθηγήτρια αισθητικής Παναγιώτα Καραάση για την χρήσιμη καθοδήγηση και επίβλεψη της, που βοήθησε στην δημιουργία και ολοκλήρωση της.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι ρίζες του μακιγιάζ εντοπίζονται στους αρχαίους χρόνους. Με την πάροδο του χρόνου έχει εξελιχθεί αρκετά και έχει συμβάλει σημαντικά στην βελτίωση του ανθρώπου, όσον αφορά το αισθητικό μέρος της ζωής του. Αυτό το γεγονός έχει ως αποτέλεσμα να παρέχει τη δυνατότητα σε ορισμένους ανθρώπους να απαλλαχθούν από οποιαδήποτε ατέλεια μόνιμα και όχι απλά να συμβιβαστούν με μία μικρή επιφανειακή κάλυψη, η οποία ενδεχομένως δε θα προσφέρει το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Η αισθητική εικόνα ενός ατόμου όμως δεν βελτιώνεται μόνο με την αλλαγή κάποιας ατέλειας, αλλά και με τη “διακόσμηση” του σώματος. Ένα μεγάλο ποσοστό ατόμων καταφεύγει στην τέχνη του τατουάζ για να επιτύχει μία αλλαγή στην εικόνα του, έχοντας σκοπό είτε να εντυπωσιάσει είτε να βελτιώσει σημαντικά την ψυχολογία του.

Στα επόμενα κεφάλαια που θα ακολουθήσουν θα εστιάσω στην τεχνική του τατουάζ και κυρίως στο μόνιμο μακιγιάζ. Στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας γίνεται μία ιστορική αναδρομή τόσο του τατουάζ όσο και του μόνιμου μακιγιάζ. Κατά τη διάρκεια της μελέτης που έκανα, έκρινα απαραίτητο ότι δεν αρκεί να γίνει μόνο μία μικρή αναφορά για το πότε πρωτοεμφανίστηκαν αυτές οι δύο τεχνικές.

Τόσο το τατουάζ όσο και το μόνιμο μακιγιάζ είναι δύο τεχνικές που ξεκίνησαν από την προϊστορική εποχή. Σε αυτό το κεφάλαιο λοιπόν θα γίνει λεπτομερής παράθεση πληροφοριών για το που, πότε και ποιος συνέβαλε στην εξέλιξη αυτών των εφαρμογών.

Βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή και των δύο είναι να πραγματοποιούνται στα πλαίσια της νομοθεσίας. Αυτό βέβαια είναι κάτι το οποίο διαφέρει από χώρα σε χώρα και από περιοχή σε περιοχή. Για αυτό το λόγο στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στο ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο, στη δημόσια υγεία καθώς και τι ισχύει για την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος στον κλάδο του τατουάζ.

Έπειτα ακολουθεί ανάλυση των ορισμών του τατουάζ και του μόνιμου μακιγιάζ, διότι είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί, τι ακριβώς είναι οι δύο αυτές τεχνικές και ποια η διαφορά τους από το κλασικό μακιγιάζ. Επιπλέον χρειάζεται να προσδιοριστούν οι εφαρμογές τους. Από ποιους γίνεται το

καθένα και σε ποιες περιοχές. Εξίσου σημαντική είναι η περιγραφή των εργαλείων και των ουσιών που χρησιμοποιεί ο ειδικός για να μπορέσει να εφαρμόσει μία από τις δύο αυτές τεχνικές. Σε αυτό το σημείο πρέπει να σημειωθεί ότι είναι επώδυνες διαδικασίες, οπότε ο ενδιαφερόμενος οφείλει να ενημερωθεί και για τα αναισθητικά που χρησιμοποιεί ο ειδικός όταν και αν κριθεί απαραίτητο.

Στο μεγαλύτερο μέρος της εργασίας δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στο μόνιμο μακιγιάζ. Αρχικά παραθέτω τις γενικές πληροφορίες, όσον αφορά τα εργαλεία και τις διαδικασίες των δύο τεχνικών, αλλά και τις ενδείξεις και τις αντενδείξεις αυτού για να εφαρμοστεί. Στην συνέχεια της εργασίας γίνεται λεπτομερή περιγραφή μεμονωμένα για τις περιοχές όπου εφαρμόζεται το μόνιμο μακιγιάζ. Σε ξεχωριστά κεφάλαια αναλύεται η διαδικασία για κάθε μία από τις περιοχές αυτές. Στο τέλος κάθε κεφαλαίου παρατίθενται ερωτήσεις και απαντήσεις, τις οποίες συναντάμε συχνά για το συγκεκριμένο θέμα.

Ολοκληρώνοντας αυτή την πτυχιακή μελέτη θεώρησα σημαντικό να αναφερθώ σε ορισμένα σημεία, τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία για τον ενδιαφερόμενο. Υπάρχουν ορισμένοι κίνδυνοι, που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής και είναι σημαντικό να αναφερθούν.

Τέλος, θέλω να αναφέρω ότι πλέον στη εποχή μας, τόσο το τατουάζ όσο και το μόνιμο μακιγιάζ έχουν μία παροδική μονιμότητα. Με την εξέλιξη της τεχνολογίας δίνεται η δυνατότητα αφαίρεσης ή και διόρθωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΤΑΤΟΥΑΖ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΟΝΙΜΟΥ ΜΑΚΙΓΙΑΖ

1.1. Ιστορική αναδρομή του τατουάζ

Η λέξη tattoo (τατουάζ) έχει δύο μεγάλα παράγωγα: την πολυνησιακή λέξη «ta», που σημαίνει κάτι το εντυπωσιακό, και την ταϊτινή λέξη «tatau», που σημαίνει «για να σηματοδοτήσει κάτι».

Η ιστορία του τατουάζ ξεκινάει από τη νεολιθική εποχή, γύρω στο 5000 π.Χ. και ποικίλλει τόσο πολύ, όσο και οι άνθρωποι που το έχουν. Τα τατουάζ δημιουργούνται με την εισαγωγή έγχρωμων υλικών κάτω από την επιφάνεια δερμάτων. Το πρώτο τατουάζ πιθανώς δημιουργήθηκε από ατύχημα. Κάποιος είχε μία μικρή πληγή και την έτριψε με το χέρι, που ήταν βρώμικο με αιθάλη και τέφρα από τη φωτιά. Όταν το τραύμα επουλώθηκε, είδαν ότι ένα σημάδι έμεινε μόνιμα.

1.1.α. Χάλκινη εποχή

Το 1991 σε ένα βουνό μεταξύ Αυστρίας και Ιταλίας (στην κοιλάδα οtz των Άλπεων) ανακαλύφθηκε ένα κατεψυγμένο σώμα, που ονομάστηκε «otzi, ο άνθρωπος πάγος». Αυτή είναι η καλύτερα διατηρημένη σορός της χάλκινης περιόδου που έχει βρεθεί. Το δέρμα του φέρει 57 τατουάζ του άνθρακα, εκ των οποίων: απλές τελείες και γραμμές κάτω στη σπονδυλική στήλη, ένα σταυρό στο εσωτερικό του αριστερού γονάτου, έξι ευθείες γραμμές 15 εκατοστών πολύ πάνω από τα νεφρά και πολλές παράλληλες γραμμές πάνω στους αστραγάλους.

Ο iceman.

Η πλάτη του iceman.

Ο κύκλος εστιάζει στα τατουάζ που έχει στην πλάτη του αριστερά. [15]

Η θέση των σημάτων τατουάζ αφήνει να εννοηθεί ότι πιθανότατα εφαρμόζονταν για θεραπευτικούς λόγους (π.χ. για τη θεραπεία της αρθρίτιδας).

Αρκετά μουσεία της Δανίας έχουν τις βελόνες από την Εποχή του Χαλκού (γύρω στο 2000 - 500 π. Χ.), που υποτίθεται ότι έχουν χρησιμοποιηθεί για τατουάζ. Δεν υπάρχει καμία απόδειξη, αλλά οι συνθήκες γύρω από τα ευρήματα έχουν πείσει τους επιστήμονες ότι έχουν χρησιμοποιηθεί. [13,14]

Στην επάνω αριστερή γωνία είναι μια βελόνα τατουάζ της χάλκινης εποχής, στο Μουσείο Bornholm, Δανία.

Βελόνες τατουάζ στο Vesthimmerland Μουσείο στην Aars, Δανία. [15]

1.1.β. Κουλτούρα pazyryk

Οι Σκύθες Pazyryk της περιοχής Αλτάι ήταν ένας άλλος αρχαίος πολιτισμός, που ασχολιόταν με τα τατουάζ. Το 1948, η Ρωσίδα αρχαιολόγος Sergei Rudenko άρχισε τις ανασκαφές σε μία ομάδα τάφων, στα ψηλά βουνά του Αλτάι της δυτικής και νότιας Σιβηρίας, 120 μίλια βόρεια των συνόρων μεταξύ Ρωσίας και Κίνας. Εκεί βρέθηκαν μούμιες, που χρονολογούνται πριν από περίπου 2.400 χρόνια. Τα τατουάζ στα σώματά τους αντιπροσωπεύουν μία ποικιλία ζώων.

Σώματα αντρών Σκυθών ανακαλύφθηκαν διατηρημένα σε πάγο στη Σιβηρία, τα άκρα και ο κορμός των οποίων καλύπτονταν από περίτεχνο τατουάζ μυθικών ζώων.

Αμέσως μετά τον δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, οι αρχαιολόγοι ανάσκαψαν τους πρώτους μιας μακράς σειράς τάφων, που βρίσκονται στο βουνό Αλτάι της νότιας Σιβηρίας. Αυτοί οι τάφοι ήταν μονίμως γεμάτοι από πάγο, έτσι ώστε αυτό που περιείχαν, ήταν άριστα διατηρημένο. Μέσα στον τάφο με τον αριθμό δύο, βρέθηκε ένα καλά διατηρημένο σώμα οπλαρχηγού με κάποια φανταστικά τατουάζ.

Στη συνέχεια, το 1993, σε έναν τάφο στο Αλτάι βρέθηκε μία γυναίκα με τατουάζ (της ίδιας χρονολογίας) και πάλι με τα μυθικά πλάσματα στους ώμους, στους καρπούς και στον αντίχειρά της.

Οι γρύπτες και τα τέρατα θεωρείται ότι έχουν μαγική σημασία, αλλά είναι μερικά στοιχεία που πιστεύεται ότι είναι αμιγώς διακοσμητικά. Γενικά, τα τατουάζ πιστεύεται ότι αντικατοπτρίζουν την κατάσταση του ατόμου. Η πρακτική αυτή του τατουάζ επιβεβαιώνεται, επίσης, και από τον Έλληνα συγγραφέα Ηρόδοτο (450 π.Χ.), ο οποίος δήλωσε ότι ανάμεσα στους Σκύθες και στους Θράκες «τα τατουάζ ήταν ένα σημάδι της ευγένειας και, όσοι δεν τα είχαν, ήταν μαρτυρία της χαμηλής τους καταγωγής. [13,14]

1.1.γ. Βίκινγκς

Μερικές εκατοντάδες χρόνια αργότερα, οι Βίκινγκς ταξίδεψαν μέχρι τα ρωσικά ποτάμια και συναντήθηκαν με τους Σκύθες, οι οποίοι ήταν στραμμένοι προς την Ευρώπη, για να λεηλατήσουν και να καταστρέψουν.

Από τον σκυθικό τρόπο επηρεάστηκαν οι Βίκινγκς στις τέχνες τους και στα τατουάζ. Οι Βίκινγκς λοιπόν, είχαν τατουάζ. Περίπου στο 1100 ο Άραβας Ibn Fadlan περιέγραψε μία συνάντηση με κάποιους Βίκινγκς, παρουσιάζοντάς τους πολύ αγενείς, βρώμικους και καλυμμένους με εικόνες. [13]

1.1.δ. Αίγυπτος

Γραπτά αρχεία και έργα τέχνης, που σχετίζονται με τα αιγυπτιακά τατουάζ, έχουν σχεδόν αγνοηθεί από προηγούμενους Αιγυπτιολόγους, επηρεασμένους από τις επικρατούσες κοινωνικές στάσεις απέναντι στο μέτριο.

Σήμερα, όμως, γνωρίζουμε ότι έχουν βρεθεί πτώματα που χρονολογούνται ήδη από τη δυναστεία XI και εμφανίζουν τη μορφή της τέχνης του τατουάζ. Το 1891, οι αρχαιολόγοι ανακάλυψαν μουμιοποιημένη μία ιέρεια της θεάς Hathor, η οποία έζησε κάποια στιγμή μεταξύ 2160 π. Χ. και 1994 π.Χ. Η συγκεκριμένη θηλυκή μούμια, λοιπόν, είχε διάφορες γραμμές και τελείες τατουάζ στο σώμα της (ομαδοποίηση τελειών ή οι παύλες είχαν εναρμονιστεί σε αφηρημένα γεωμετρικά σχήματα). Αυτή η μορφή τέχνης ήταν μόνο για τις γυναίκες, οι οποίες συνήθως ήταν συνδεδεμένες με την τελετουργική πράξη.

Μικρά χάλκινα εργαλεία (1450 π. Χ) από το Gurob στην Αίγυπτο, βρίσκονται στο Μουσείο Petrie με αιγυπτιακά ευρήματα στο Λονδίνο. [15]

Οι Αιγύπτιοι διέδωσαν την πρακτική του τατουάζ σε ολόκληρο τον κόσμο. Με την ανοικοδόμηση της πυραμίδας της τρίτης και τέταρτης

δυναστείας της Αιγύπτου αναπτύχθηκαν διεθνείς σχέσεις με έθνη, όπως η Κρήτη, η Ελλάδα, η Περσία και η Αραβία.

Από το 2000 π. Χ. η τέχνη του τατουάζ είχε απλωθεί με κάθε τρόπο στη νοτιοανατολική Ασία. Οι «Αϊνου» («Αϊνού», δυτικοί νομάδες της Ασίας) φέρανε την τέχνη μαζί τους, όταν μετακινήθηκαν στην Ιαπωνία. [13,14]

1.1.ε. Ιαπωνία

Τα πρώτα στοιχεία του τατουάζ στην Ιαπωνία βρίσκονται σε μορφή πήλινων ειδωλίων, τα οποία έχουν πρόσωπα ζωγραφισμένα ή χαραγμένα, που αντιπροσωπεύουν σήματα τατουάζ.

Τα παλαιότερα ειδώλια αυτού του είδους πρέπει να ανασύρθηκαν από τάφους που χρονολογούνται από το 3.000 π. Χ. ή και παλαιότερα και πολλά άλλα τέτοια ειδώλια έχουν βρεθεί σε τάφους που χρονολογούνται από τη δεύτερη και την τρίτη χιλιετία π. Χ.

Αυτά τα ειδώλια ήταν συμβολικά για τους ανθρώπους εκεί και συνόδευαν τους νεκρούς στο ταξίδι τους προς το άγνωστο, αφού πίστευαν ότι τα σύμβολα αυτά είχαν θρησκευτική ή μαγική σημασία.

Η πρώτη γραπτή απόδειξη για την ύπαρξη των ιαπωνικών τατουάζ βρίσκεται στην ιστορία της κινέζικης δυναστείας, τοποθετημένη στο 297 μ. Χ. Οι Ιάπωνες ενδιαφέρονταν για την τέχνη του τατουάζ ως επί το πλείστον για διακοσμητικούς λόγους και όχι για μαγικές ιδιότητες.

Ιαπωνέζος παλαιστής με ολόσωμο tattoo

[19]

Ο Horis, ένας Ιάπωνας καλλιτέχνης τατουάζ, ήταν ο αδιαφιλονίκητος μάστερ. Η χρήση των χρωμάτων, η προοπτική και τα ευφάνταστα σχέδια, έδωσαν στην πρακτική αυτή νέα οπτική γωνία. Το κλασικό ιαπωνικό τατουάζ είναι ένα πλήρες “κοστούμι” στο σώμα. [13,14]

1.1.στ. Κίνα

Η διάδοση της τέχνης του τατουάζ από τη νότια Κίνα απλώνεται κατά μήκος του «δρόμου του μεταξιού». [13]

1.1.ζ. Πολυνησία

Στους ειρηνικούς πολιτισμούς το τατουάζ έχει μία τεράστια ιστορική σημασία. Το πολυνησιακό τατουάζ θεωρείται το πιο περίπλοκο και πιο επιδέξιο τατουάζ του αρχαίου κόσμου.

Ο πολυνησιακός λαός πιστεύει ότι η πνευματική του εξουσία ή δύναμη της ζωής εμφανίζεται μέσω των τατουάζ του. Η συντριπτική πλειοψηφία των γνώσεών μας σήμερα για τις αρχαίες αυτές τέχνες, έχουν περάσει μέσα από θρύλους, τραγούδια, και τελετουργικές τελετές.

Περίτεχνα γεωμετρικά σχέδια, τα οποία κατά περιόδους προσθέτονταν, ανανέωναν και διακοσμούσαν το άτομο καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του, μέχρι που καλυπτόταν όλο του το σώμα.

Στη Σαμόα η παράδοση εφαρμογής του τατουάζ («tatau») με το χέρι, από τα παλιά χρόνια, μεταδίδεται μέσα από ορισμούς των τίτλων και των ιδιοτήτων, αρχηγών και βοηθών, που προέρχονταν από αξιόλογες οικογένειες και με τη σωστή σειρά καταγωγής. Οι τελετές μύησης στην τέχνη του τατουάζ για τους νέους αρχηγούς, κατά κανόνα, διεξάγονταν με την έναρξη της εφηβείας.

Οι πρώτοι ευρωπαίοι που πάτησαν το πόδι τους στο έδαφος Σαμόα, ήταν μέλη από μια γαλλική αποστολή του 1787. Μελέτησαν τους ιθαγενείς και ανέφεραν ότι οι άνδρες είχαν στους μηρούς τους τατουάζ κατά τέτοιο τρόπο, ώστε κάποιος θα νόμιζε ότι ήταν ντυμένοι, αν και ήταν σχεδόν γυμνοί. Η μυθολογική προέλευση του τατουάζ Σαμόα και η έκτακτη διαπολιτισμική ιστορία του «tatau» έχουν μεταφερθεί στις μεταναστευτικές κοινότητες της

Νέας Ζηλανδίας και αργότερα διαδόθηκαν προς τις Κάτω Χώρες. Οι άνθρωποι της Χαβάης είχαν τη δική τους παραδοσιακή τέχνη τατουάζ, γνωστή ως «kaka». Αυτήν δεν τη χρησιμοποιούσαν μόνο για διακόσμηση και για διάκριση, αλλά και για τη φύλαξη της υγείας τους και για την πνευματική τους ευεξία. Πολύπλοκα σχήματα, κατ' απομίμηση υφασμένων καλαμιών ή με άλλες φυσικές μορφές, κοσμούσαν τα χέρια, τα πόδια, τον κορμό και το πρόσωπο των ανδρών. Ενώ οι γυναίκες είχαν γενικά τατουάζ στο χέρι, στα δάχτυλα, στους καρπούς και μερικές φορές στη γλώσσα τους.

Hula χορεύτρια με τατουάζ από τη Χαβάη

Η άφιξη των δυτικών ιεραποστόλων εξανάγκασε αυτήν τη μοναδική μορφή τέχνης σε παρακμή, αφού η δερματοστιξία είχε αποθαρρυνθεί ή απαγορευθεί από τις περισσότερες χριστιανικές εκκλησίες. [13]

1.1.η. Ζηλανδία

Οι Μαορί της Νέας Ζηλανδίας είχαν δημιουργήσει έναν από τους πιο εντυπωσιακούς πολιτισμούς σε όλη την Πολυνησία. Τα τατουάζ τους, που ονομάζονται «moko», αντικατοπτρίζουν την εκλεπτυσμένη τέχνη: χρησιμοποιούσαν επιδέξια την ξυλογλυπτική, για να χαράζουν το δέρμα.

Ένας αρχηγός μαορί με tattoo (moko). [19]

Ένα πλήρες πρόσωπο «*moako*» ήταν σημάδι-σύμβολο της διάκρισης, η οποία κοινοποιούσε την κοινωνία τους. Οι γραμμές της καθόδου και φυλετικών δεσμών τούς υπενθύμιζαν τους πολέμους και άλλες μεγάλες εκδηλώσεις της ζωής τους. [13]

1.1.θ. Ινδονησία

Η Βόρνεος είναι ένα από τα ελάχιστα μέρη στον κόσμο, όπου τα παραδοσιακά φυλετικά τατουάζ εξακολουθούν να εφαρμόζονται έως και σήμερα, όπως ακριβώς γίνονταν εδώ και χιλιάδες χρόνια. Μέχρι πρόσφατα, πολλές από τις εσωτερικές φυλές είχαν ελάχιστη επαφή με τον έξω κόσμο. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να διατηρήσουν πολλές πτυχές από τον παραδοσιακό τρόπο ζωής τους, συμπεριλαμβανομένων και των τατουάζ. Τα σχέδιά τους (σχέδια Βόρνεο) έχουν εξαπλωθεί σε όλο τον κόσμο, για να αποτελέσουν τη βάση των σχεδίων τατουάζ, που οι δυτικοί αποκαλούν «*tribal*» (φυλετικό). [13]

1.1.ι. Ινδία/ Ταϊλάνδη

Ο «*hanuman*» στην Ινδία ήταν ένα δημοφιλές σύμβολο της δύναμης στα χέρια και στα πόδια. Ο μυθικός μοναχός εξακολουθεί να είναι μέχρι και σήμερα μία από τις πιο δημοφιλείς δημιουργίες στην Ταϊλάνδη και στη Μιανμάρ. Διαθέτουν το ανθρώπινο σώμα, ενώ του γίνεται τατουάζ, σε μοναχούς, για να ενσωματώσουν μαγικές δυνάμεις, παράλληλα με το σχεδιασμό του τατουάζ.

Οι γυναίκες αποκλείονται από αυτήν τη διαδικασία, επειδή οι μοναχοί δεν επιτρέπεται να έρθουν σε επαφή με αυτές, αλλά και επειδή οι Ταϊλανδοί πιστεύουν ότι οι γυναίκες δεν χρειάζονται την επιπλέον ώθηση (τη μαγική δύναμη), γιατί είναι ήδη αρκετά πολύ ισχυρές από μόνες τους. [13]

1.1.κ. Αφρική

Στην Αφρική, όπου οι άνθρωποι έχουν σκούρο δέρμα, είναι δύσκολο να γίνουν έγχρωμα τατουάζ, όπως τα γνωρίζουμε. Αλλά, επειδή οι άνθρωποι εκεί θέλουν να έχουν τατουάζ, έχουν αναπτύξει μία άλλη τεχνική: «scarifications» (απομίμηση τατουάζ).

Αυτό γίνεται, σηκώνοντας λίγο το δέρμα και κόβοντάς το λίγο με μαχαίρι ή κάποιο άλλο αιχμηρό αντικείμενο. Μετά το τρίβουν με ειδική άμμο ή στάχτη, ώστε να αυξηθούν οι ουλές και να πάρουν μία μορφή στο σώμα τους. Τα σημάδια που μένουν, φαίνονται σαν γραφή Μπράιγ. Αυτή τη διαδικασία ακολουθούν συχνά στις τοπικές παραδόσεις. [13]

1.1.λ. Αρχαία Ελλάδα και Ρώμη

Οι Έλληνες έμαθαν τα τατουάζ από τους Πέρσες. Οι Ελληνίδες γυναίκες ήταν γοητευμένες από την ιδέα του τατουάζ ως χαρακτηριστικού εξωτικής ομορφιάς. Οι Ρωμαίοι υιοθέτησαν τα τατουάζ από τους Έλληνες. Οι Λατίνοι συγγραφείς, όπως ο Βιργίλιος, ο Σενέκας και ο Γαληνός, αναφέρουν ότι πολλοί δούλοι και εγκληματίες είχαν τατουάζ. Μία νομική επιγραφή από την Έφεσο αναφέρει ότι, κατά τη διάρκεια της πρώτης Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, οι σκλάβοι που εξάγονταν προς την Ασία, είχαν τατουάζ με τη λέξη «φόρος καταβλήθη».

Επίσης, και οι Έλληνες και οι Ρωμαίοι χρησιμοποιούσαν τα τατουάζ ως τιμωρία. Στις αρχές του 4ου αιώνα, όταν ο Κωνσταντίνος έγινε αυτοκράτορας (306 - 373 μ. Χ.) ο ίδιος απαγόρευσε τα τατουάζ στο πρόσωπο (το οποίο ήταν σύνηθες για τους κατάδικους, τους στρατιώτες και τους μονομάχους), διότι πίστευε ότι το ανθρώπινο πρόσωπο ήταν μία αναπαράσταση της εικόνας του Θεού και δεν έπρεπε να παραμορφωθεί ή να δεχθεί ιεροσυλία. [13,14]

1.1.μ. Οι Κέλτες

Ήταν άτομα μίας φυλής που μετακινήθηκε σε ολόκληρη τη δυτική Ευρώπη κατά την περίοδο 1200 και 700 π. Χ. Έφτασαν στα βρετανικά νησιά περίπου το 400 π. Χ. και τα περισσότερα που έχουν διασωθεί από την

κουλτούρα τους, προέρχονται από τις περιοχές που σήμερα ονομάζονται Ιρλανδία, Ουαλία και Σκοτία.

Η κέλτικη κουλτούρα ήταν γεμάτη από την τέχνη του σώματος. Η μόνιμη ζωγραφική σώματος γινόταν με “ισάτι” (φυτό από το οποίο παράγεται κυανή βαφή), το οποίο άφηνε ένα μπλε σχέδιο στο δέρμα. Τα σπιράλ είναι πολύ συνηθισμένα και μπορούν να είναι μονά, διπλά ή τριπλά. Το «knotwork» είναι, ίσως, η πιο αναγνωρισμένη μορφή της κέλτικης τέχνης, με γραμμές που αποτελούν σύνθετες πλεξούδες, οι οποίες ακολούθως υφαίνονται ολόκληρες. Αυτές συμβολίζουν τη συνέχεια της ζωής. Βήματα ή μοτίβα κλειδιών, όπως εκείνα τα σχέδια που βρίσκονται στις αρχές κάποιου λαβύρινθου (που φαίνονται απλά, αλλά στην πορεία διαπιστώνεις την περιπλοκότητα του λαβύρινθου), συμβολίζουν τις διάφορες διαδρομές τις οποίες μπορεί να διανύσει το ταξίδι της ζωής. [13]

1.1.v. Βόρεια Αμερική

Ένας πρόωρος απολογισμός των Ιησουιτών μαρτυρεί τη διαδεδομένη πρακτική των τατουάζ μεταξύ των ιθαγενών Αμερικανών. Ανάμεσα στους Chickasaw διαπρεπείς πολεμιστές αναγνωρίστηκαν από το τατουάζ τους. Μεταξύ των ontario iroquoians περίτεχνα τατουάζ αντανakλούν την υψηλή κοινωνική τους θέση.

Στη βορειοδυτική Αμερική τα πηγούνια Ινουιτών γυναικών είχαν τατουάζ, για να υποδηλώνουν την οικογενειακή κατάσταση και την ταυτότητα της ομάδας.

Το πρώτο κατάστημα μόνιμου τατουάζ στη Νέα Υόρκη λειτούργησε το 1846, ξεκινώντας μια παράδοση: κάνοντας τατουάζ σε στρατιώτες και από τα δύο στρατόπεδα του εμφυλίου πολέμου. [13]

1.1.ξ. Κεντρική και Νότια Αμερική

Στο Περού έχουν βρεθεί μούμιες των Ίνκας με τατουάζ, που χρονολογούνται στον 11ο αιώνα. Όταν ο Ισπανός κατακτητής Cortez και οι στρατιώτες του έφθασαν στις ακτές του Μεξικού το 1519, έντρομοι ανακάλυψαν ότι οι ιθαγενείς, όχι μόνο λάτρευαν διαβόλους με τη μορφή

αγαλμάτων και ειδώλων, αλλά είχαν καταφέρει με κάποιον τρόπο να αποτυπώσουν ανεξίτηλες εικόνες των εν λόγω ειδώλων στο δέρμα τους. Οι Ισπανοί, οι οποίοι ουδέποτε είχαν ακούσει για το τατουάζ, το θεώρησαν αμέσως “έργο του Σατανά”.

Τον 16ο αιώνα, Ισπανοί ιστορικοί, που αφηγήθηκαν τις περιπέτειες του Cortez και των στρατιωτών του, αναφέρουν ότι τα τατουάζ αυτά εφαρμόζονται ευρέως από τους ιθαγενείς της κεντρικής Αμερικής. Η αξιολόγηση των τατουάζ των Μάγια στο Μεξικό και στην κεντρική Αμερική από τους Ισπανούς, αποκαλύπτει ότι τα τατουάζ αυτά ήταν σύμβολα του θάρρους. [13]

1.1.ο. Αγγλία

Εξερευνητές επέστρεψαν στα σπίτια τους με τατουάζ πολυνησιακά, για να τα εκθέσουν σε εμποροπανηγύρεις, σε αίθουσες διδασκαλίας και σε κάποια μουσεία, προκειμένου να αποδειχθεί η υπεροχή του ευρωπαϊκού πολιτισμού σε σύγκριση με τους “πρωτόγονους” ιθαγενείς.

Μετά την επιστροφή του Captain Cook από ταξίδι του στην Πολυνησία, τα τατουάζ έγιναν παράδοση στο βρετανικό ναυτικό. Στα μέσα του 18ου αιώνα τα περισσότερα βρετανικά λιμάνια είχαν εγκατεστημένο σε ειδικό οίκημα τουλάχιστον έναν επαγγελματία καλλιτέχνη τατουάζ.

Σετ tattoo (εξοπλισμός) που είχε μαζί του ένας λιποτάκτης από το βρετανικό στρατό. [19]

Το 1862, ο πρίγκιπας της Ουαλίας, ο μετέπειτα βασιλιάς Edward VII, έκανε το πρώτο του τατουάζ –έναν σταυρό της Ιερουσαλήμ– στο μπράτσο του, πριν ανέβει στο θρόνο, ξεκινώντας τη μόδα με τατουάζ μεταξύ των αριστοκρατών.

Το 1882, οι γιοι του, ο δούκας του Κλάρενς και ο δούκας της Υόρκης, απέκτησαν τα δικά τους τατουάζ από τον Ιάπωνα πλοίαρχο Chiyo. [13]

1.1.π. Γαλλία

Τον 18ο αιώνα, πολλοί Γάλλοι ναύτες επέστρεφαν από ταξίδια τους στο νότιο Ειρηνικό, έχοντας τατουάζ. Το 1861, ο Γάλλος στρατιωτικός χειρουργός Berchon Maurice, δημοσίευσε μια μελέτη σχετικά με τις ιατρικές επιπλοκές του τατουάζ. Μετά από αυτό, το ναυτικό και ο στρατός απαγόρευσαν τα τατουάζ στα κλιμάκιά τους. Το 1963 ο Μπρούνο Ντε Πιγκάλ στο Παρίσι ιδρύει το πρώτο στούντιο τατουάζ. [13]

1.2. Προκατάληψη – Στερεότυπα

1.2.α. Ναύτης

Οι ναυτικοί επέστρεφαν στα σπίτια τους με τατουάζ, που έκαναν οι ίδιοι στα πλοία τους. Συνήθως, είχαν ένα πολύ βασικό στυλ, που χρησιμοποιεί μόνον ένα μικρό μέρος λεπτομερειών που χρειάζονται για να φτιαχτεί ένα τατουάζ, κι έτσι τα σχέδιά τους φαινόταν επίπεδα ή το πολύ, δύο διαστάσεων. Αυτό δίνει συχνά μία “καρτουνίστικη” αίσθηση και τυπικά μοτίβα ήταν τα λουλούδια, οι καρδιές, οι γοργόνες, τα πλοία, οι άγκυρες, τα φίδια, τα πουλιά, και τα ονόματα.

1.2.β. Εγκληματικότητα

Για μεγάλο χρονικό διάστημα, τα τατουάζ ήταν "προνόμιο" των ναυτών και των εγκληματιών. Στη φυλακή, τα τατουάζ –επαγγελματικά και ερασιτεχνικά– αποτύπωναν ανεξίτηλα στο σώμα τους την επιθυμία που είχαν αυτοί οι άντρες στη ψυχή τους: την αυτονομία και την ταυτότητα.

Το υπέρτατο σύμβολο για τα μέλη συμμοριών ήταν τα τατουάζ της συμμορίας τους : ένα μόνιμο σημάδι που έδειχνε το σύνολο των υποχρεώσεων προς τη συμμορία.

Αυτά τα τατουάζ μπορούν να αποκαλύψουν πολλά πράγματα για τη ζωή αυτών των ανθρώπων, όπως: το ποιοι είναι, ποια είναι η συμμορία τους,

ποιες είναι οι πεπιοθήσεις τους (ρατσιστής κ.λπ.), τι έχουν κάνει, που βρισκόταν, πόσα χρόνια ήταν στη φυλακή, ακόμη και πράγματα, όπως πόσους έχουν σκοτώσει.

Στα γνωστά σύμβολα συμπεριλαμβάνονται τα δάκρυα κάτω από το μάτι και ο ιστός αράχνης στους αγκώνες, που συμβολίζουν τους ανθρώπους που σκοτώθηκαν.

1.2.γ. Τσίρκο

Η δημοτικότητα του τατουάζ, κατά τη διάρκεια του τελευταίου μέρους του 19ου αιώνα και του πρώτου μισού του 20ου αιώνα, οφείλει πολλά στα τσίρκο. Όταν τα τσίρκο ευημερούσαν, ευημερούσαν και τα τατουάζ.

Για περισσότερα από 70 χρόνια κάθε μεγάλο τσίρκο απασχολούσε διάφορους ανθρώπους που ήταν γεμάτοι τατουάζ. Άλλοι επιδείκνυαν τα πλευρά τους, άλλοι εκτελούσαν παραδοσιακές δραστηριότητες τσίρκου, όπως ταχυδακτυλουργικά και κατάποση ξιφών.

1.2.δ. Flash τατουάζ

Όπως συμβαίνει και με άλλα καλλιτεχνικά μέσα, κατά τη διάρκεια της πολιτιστικής ανάπτυξης, το λεξιλόγιο του τατουάζ εξελίσσεται συνεχώς, γεγονός που αντανάκλα το βάθος και τις δυνατότητες του σώματος και τη σήμανση της σύγχρονης φαντασίας.

Τα τελευταία χρόνια, το τατουάζ έχει βρεθεί στην πρώτη γραμμή

δημοφιλίας της λαϊκής συνείδησης. Σήμερα, τα «flash» τατουάζ είναι ένας φάκελος από τατουάζ - έργα τέχνης διάφορων καλλιτεχνών τατουάζ.

Τα flash δελτία υπάρχουν σε πολλά στούντιο τατουάζ, με σκοπό την παροχή τόσο έμπνευσης, όσο και έτοιμων εικόνων τατουάζ, για τους πελάτες. [13]

1.3. Ιστορία του μόνιμου μακιγιάζ

Το μόνιμο μακιγιάζ βρίσκεται στη σύγκλιση δύο τεχνών: του μακιγιάζ και του τατουάζ. Και οι δύο τέχνες είναι διαδεδομένες από τους αρχαιότερους χρόνους σε όλους τους πολιτισμούς. Θεωρείται ότι η Κλεοπάτρα ήταν διακοσμημένη με μόνιμο μακιγιάζ και επιπλέον έχει παρατηρηθεί στις αιγυπτιακές μούμιες που έχουν ανακαλυφθεί, ότι το πρόσωπό τους ήταν διακοσμημένο με μόνιμο μακιγιάζ και στο σώμα τους υπήρχαν τατουάζ, που είχαν παραμείνει ανέπαφα.

Από τότε έως σήμερα, έχουν σημειωθεί πολλές εξελίξεις στην τεχνολογία έχοντας επιδράσεις στη μεθοδολογία και στα χρώματα που χρησιμοποιούνται για το μόνιμο μακιγιάζ. Παράλληλα υπάρχει εξέλιξη των μηχανημάτων και των χρωστικών ουσιών, που χρησιμοποιούνται, ενώ η αρχή της διάθεσης χρώματος κάτω από την επιφάνεια του δέρματος παραμένει η ίδια.

Ο πρώτος ηλεκτρικός δερμογράφος για τατουάζ κατασκευάστηκε από τον Samuel O'Reilly το 1880 στη Νέα Υόρκη. Ο οφθαλμοχειρουργός Dr.Crowell Beard ήταν ο πρώτος που χρησιμοποίησε έναν δερμογράφο για να κάνει ένα eyeliner σε ένα άτομο που είχε απώλεια των βλεφαρίδων του. Το πρώτο βιβλίο πάνω στο μόνιμο μακιγιάζ γράφτηκε από τους Drs. Zwerling, Chistensen και Goldstein το 1986, οι οποίοι και εισήγαγαν τον όρο Micropigmentation.

Ο όρος χρησιμοποιείται ακόμα και σήμερα, μαζί με πολλά άλλα:

Στα αγγλικά:

- micropigmentation

- permanent makeup
- semipermanent
makeup
- dermopigmentation
- permanent cosmetics
- contour makeup
- cosmetic tattoo
- cosmetical tattoo
- facial tattoo.

Στα ελληνικά:

- μόνιμο μακιγιάζ
- ημιμόνιμο μακιγιάζ
- ημιμόνιμο τατουάζ
- δερματοχρωση
- μικροδερματοχρωση
- μικροχρωμάτιση
- μικροχρωμάτωση.

Η χρήση του όρου «μόνιμο μακιγιάζ» είναι η πιο διαδεδομένη και ευρέως αναγνωρισμένη από το κοινό.

Το μόνιμο μακιγιάζ είναι διαδεδομένο σε όλο τον κόσμο και ιδιαίτερα στη βόρεια Αμερική, στη Γερμανία, στη νότια Ευρώπη και στις ανατολικές χώρες. [1,6,17]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

2.1. Ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο για το τατουάζ

Τα χρώματα που χρησιμοποιούνται στο τατουάζ, αντιπροσωπεύουν ένα παράδοξο νομοθετικό τουλάχιστον στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Χρησιμοποιούνται μεν για κοσμητικούς σκοπούς, δεν εμπίπτουν ωστόσο στην οδηγία των καλλυντικών (76/768), καθώς στο πεδίο εφαρμογής αυτής της οδηγίας, δεν συμπεριλαμβάνονται ουσίες ή παρασκευάσματα που προορίζονται για κατάποση, εισπνοή, ένεση ή εμφύτευση στο ανθρώπινο σώμα. Με βάση το υπάρχον ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο, τα χρώματα του τατουάζ, θεωρούνται γενικά καταναλωτικά προϊόντα και εμπίπτουν στην οδηγία 92/59 (σχετικά με τη γενική ασφάλεια των προϊόντων) καθώς και στην οδηγία 76/769 (περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν περιορισμούς κυκλοφορίας στην αγορά και χρήσεως μερικών επικινδύνων ουσιών και παρασκευασμάτων). Περί το 2002, ξεκίνησαν συζητήσεις εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να διερευνηθεί ποιος είναι ο πλέον πρόσφορος τρόπος για να τεθεί ένα πλαίσιο λειτουργίας αυτών των υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένου και της διάτρησης.

Για το σκοπό αυτό, διαμορφώθηκε ένα σχέδιο ψηφίσματος για το ευρωπαϊκό συμβούλιο, που αφορά το τατουάζ και το μόνιμο μακιγιάζ, σε σχέση με τις ελάχιστες απαιτήσεις διακίνησης προϊόντων και εφαρμογής υπηρεσιών. Το σχέδιο αυτό, ήδη βρίσκεται στην διαδικασία εφαρμογής του σε ορισμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (Ολλανδία, Γαλλία), ενώ φαίνεται να είναι ο προπομπός ενός μεταγενέστερου νομοθετικού πλαισίου, που θα καλύπτει όλο το φάσμα των προϊόντων και υπηρεσιών, για το τατουάζ, το επαγγελματικό μακιγιάζ και τη διάτρηση.

Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζήτησε από το Ινστιτούτο για την υγεία και την προστασία του καταναλωτή (IHCP), να πραγματοποιήσει για λογαριασμό της έρευνα, αναφορικά με το υπάρχοντα εθνικό νομοθετικό πλαίσιο στις χώρες μέλη, καθώς και τους κινδύνους για την δημόσια υγεία από την εφαρμογή αυτών των υπηρεσιών.

Η έρευνα κατέληξε σε δυο επίσημες εκθέσεις που αναφέρονται:

1. Στους κινδύνους για την δημόσια υγεία «Risks and Health Effects from Tattoos, Body Piercing and Related Practices».
2. Στο υπάρχον νομοθετικό καθεστώς σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα κράτη μέλη «The Regulatory Review on the safety of tattoos, body piercing and related practices».

Τα κεντρικά σημεία του σχεδίου ψηφίσματος “tattoos and permanent make- up” [Res AP (2003)39]

1. Αποστείρωση: Τα προϊόντα του τατουάζ και του μόνιμου μακιγιάζ, πρέπει να είναι αποστειρωμένα
2. Ειδικές απαιτήσεις ασφάλειας:

Οι καλλιτέχνες του τατουάζ και του μόνιμου μακιγιάζ, καλούνται:

- Να εφαρμόσουν τους κανόνες υγιεινής που καθορίζονται από τις εθνικές υπηρεσίες δημόσιας υγείας στην πρακτική των δερματοστιξιών και μόνιμου μακιγιάζ και την συντήρηση των οργάνων.
- Να ενημερώνουν τους καταναλωτές για ενδεχόμενους κινδύνους στην υγεία που συνοδεύουν την εφαρμογή των υπηρεσιών τους.

3. Προϊόντα

Το ψήφισμα προβλέπει μια "αρνητική λίστα" ουσιών που δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται στην εφαρμογή του τατουάζ και του μόνιμου μακιγιάζ. Οι ουσίες αυτές επισυνάπτονται στο σχέδιο του ψηφίσματος μαζί με την προσθήκη εκείνων που απαγορεύονται στα παραρτήματα II και IV της οδηγίας (76/768/EK) και καρκινογόνες, μεταλλαξιογονικές, reprotoxic ουσίες των κατηγοριών 1.2.3 της οδηγίας 67/548/EEC.

Οι ετικέτες των προϊόντων απαιτείται να περιέχουν:

- όνομα και διεύθυνση του κατασκευαστή ή του προσώπου που τοποθετεί το προϊόν στην αγορά
- ημερομηνία (μήνας/έτος) μέχρι την οποία το προϊόν εκπληρώνει τη λειτουργία του και παραμένει ασφαλές για προοριζόμενη χρήση

- κατάλληλους όρους αποθήκευσης - εφόσον ενδείκνυται
- όρους χρησιμοποίησης και προειδοποίησης
- κατάλογο συστατικών
- αναφορά στη στειρότητα του περιεχομένου. [7]

2.2. Δημόσια υγεία και συστάσεις

Το Ινστιτούτο για την υγεία και την προστασία του καταναλωτή (IHCP), με σκοπό να υποστηρίξει την δουλειά της αντίστοιχης Γενικής Διεύθυνσης της Κομισιόν (DC SANCO), στον τομέα της τεχνικής, επιστημονικής και νομοθετικής διαδικασίας, συνέταξε το 2003 μια έκθεση, στην οποία αφού επισημαίνεται η έλλειψη συστηματικής παρακολούθησης για τις επιπτώσεις στην υγεία ανάλογων υπηρεσιών, καθώς και η μη ικανοποιητική γνώση για την χημική δομή των χρωστικών ουσιών που χρησιμοποιούνται στα τατουάζ, αναφέρει στην συνέχεια, τους ενδεχόμενους κίνδυνους από την εφαρμογή αυτών των υπηρεσιών καθώς και συστάσεις προς τις αρχές, για τα μέτρα που πρέπει να παρθούν.

Κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία

Οι επιπτώσεις στην υγεία, που συνδέονται ενδεχομένως με το τατουάζ και τη διάτρηση, περιλαμβάνουν:

- προερχόμενες από ιό μολύνσεις όπως η ηπατίτιδα, το AIDS
- βακτηριακές μολύνσεις όπως, τέτανος, μαλακό έλκος, φυματίωση
- μυκητιάσεις
- αλλεργικές αντιδράσεις όπως η δερματικές ενόχληση και η κνίδωση
- ψευδο-λεμφώματα

- κακοήθη τραύματα όπως το μελάνωμα
- άλλες δερματικές ασθένειες όπως ψωρίαση, φωτοευαισθησία και φωτοτοξικότητα.

Χρειάζεται περαιτέρω διερεύνηση για την μεταφορά και το μεταβολισμό των χρωστικών ουσιών στο σώμα καθώς και τις περιπλοκές από την αφαίρεση του τατουάζ με laser.

Συστάσεις:

- Θα πρέπει να αναπτυχθεί μια κατάλληλη μεθοδολογία για την ανάλυση των συστατικών που χρησιμοποιούνται για τατουάζ καθώς και μια συστηματική αξιολόγηση του κινδύνου όσον αφορά τις πιθανές επιδράσεις στην υγεία. Το ίδιο ισχύει και για τα υλικά που χρησιμοποιούνται για τη διάτρηση.
- Θα πρέπει να αναπτυχθούν πολιτικές για την ενημέρωση και συνειδητοποίηση των επιχειρήσεων που πραγματοποιούν ανάλογες υπηρεσίες, για τις ενδεχόμενες επιδράσεις τους στην υγεία.
- Θα πρέπει να δημιουργηθεί μια αρνητική λίστα ουσιών και υλικών που οδηγούν σε δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία. Αντίστοιχα, θα πρέπει να δημιουργηθεί μια θετική λίστα ουσιών και υλικών που δεν είναι επιβλαβείς στην υγεία.
- Θα πρέπει να υπάρχει υποχρεωτική χορήγηση άδειας για χρώματα και υλικά που χρησιμοποιούνται σε στούντιο τατουάζ και διάτρησης.
- Οι υγιεινοί όροι αυτών των στούντιο θα πρέπει να τυποποιηθούν και να ελέγχονται τακτικά.
- Οι ελάχιστοι κανόνες υγιεινής θα πρέπει να καταστούν υποχρεωτικοί.
- Θα πρέπει να καθιερωθούν τακτικά σεμινάρια για τους επαγγελματίες

του είδους, αναφορικά με τις πιθανές επιδράσεις στην υγεία ανάλογων υπηρεσιών.

- Θα πρέπει να καθιερωθεί ένα σύστημα πιστοποίησης στην εκπαίδευση των επαγγελματιών στο τατουάζ και στη διάτρηση.
- Θα πρέπει να υπάρχει υποχρεωτική επιτήρηση ενδεχόμενων επαγγελματικών ασθενειών των επαγγελματιών αυτών.
- Θα πρέπει να αναπτυχθούν εναρμονισμένα πρότυπα εκπαίδευσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Θα πρέπει να υπάρχει το καθήκον προειδοποίησης και ενημέρωσης των καταναλωτών για τυχόν δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία ειδικότερα σε ευπαθείς ομάδες.

Τέτοιες ευπαθείς ομάδες είναι:

- έγκυες γυναίκες
- παιδιά και νήπια
- άτομα με τις καρδιακές παθήσεις
- άτομα με δερματικές παθήσεις
- άτομα που εκτίθενται επαγγελματικά στα βαριά μέταλλα, UV. [7]

2.3. Άδεια άσκησης επαγγέλματος στην τέχνη του τατουάζ

Αυστρία

Σύμφωνα με τον αυστριακό νόμο, οι υπηρεσίες τατουάζ, αλλά και διάτρησης, ανήκουν στις κοσμητικές εφαρμογές. Για να ανοίξει κάποιος ανάλογο στούντιο, πρέπει να είναι κάτοχος άδειας για κοσμητικές δραστηριότητες. Ο νόμος προβλέπει συγκεκριμένα τεχνικά προσόντα και αναλυτική εξειδίκευση στην επαγγελματική εκπαίδευση καθώς και εξετάσεις προκειμένου να δοθεί δίπλωμα και άδεια άσκησης επαγγέλματος.

Βέλγιο

Δεν προβλέπεται μέχρι στιγμής άδεια άσκησης επαγγέλματος και ανάλογη υποχρεωτική εκπαίδευση. Ο καθένας που εγγράφεται στο επαγγελματικό επιμελητήριο και καταβάλει ασφάλιστρα για την επαγγελματική του δραστηριότητα, μπορεί να ανοίξει χωρίς άλλες προϋποθέσεις ένα στούντιο τατουάζ. Σε ότι αφορά τις συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας, αυτές προβλέπονται από τον γενικό νόμο που αφορά όλες τις επαγγελματικές δραστηριότητες.

Γαλλία/ Γερμανία

Ούτε και σε αυτή την χώρα, υπάρχουν ειδικές απαιτήσεις σε σχέση με την εκπαίδευση, εκτός από αυτές που αφορούν του κανόνες υγιεινής.

Δανία

Ο μόνος νόμος που αφορά το τατουάζ ισχύει από το 1966, και αναφέρει ότι είναι παράνομο να εφαρμόζεται τατουάζ σε άτομα κάτω των 18 χρόνων.

Ελβετία

Δεν ισχύει καμία εξειδικευμένη νομοθεσία για τις δραστηριότητες τατουάζ, διάτρησης και μόνιμου μακιγιάζ.

Ελλάδα

Για να ανοίξει ένα στούντιο τατουάζ, θα πρέπει να πάρει άδεια από την τοπική Αρχή και μετά από έγκριση του τμήματος υγιεινής. Η άδεια αυτή δεν μπορεί να δοθεί σε άτομα κάτω των 18 ετών. Δεν υπάρχει επαγγελματική εκπαίδευση στο αντικείμενο.

Ισπανία

Δεν υπάρχει ειδικός νόμος για την δραστηριότητα του τατουάζ που καλύπτεται κάτω από γενικό νομοθετικό πλαίσιο περί υγιεινής και ασφάλειας. Παρ όλα αυτά, η εκπαίδευση στο τατουάζ είναι υποχρεωτική και καλύπτει 15 ώρες.

Ιταλία

Για να δοθεί άδεια άσκησης επαγγέλματος στο τατουάζ, πρέπει να έχει προηγηθεί υποχρεωτική εκπαίδευση.

Λουξεμβούργο

Δεν ισχύει καμία εξειδικευμένη νομοθεσία στο αντικείμενο.

Μεγάλη Βρετανία

Οι τοπικές Αρχές επιβλέπουν όλες τις επαγγελματικές δραστηριότητες που χρησιμοποιείται βελόνα (πχ βελονισμός, τατουάζ, διάτρηση, αποτρίχωση).

Όλοι αυτοί οι επαγγελματίες, θα πρέπει να καταθέσουν την άδεια του εργαστηρίου τους προκειμένου να επιβλέπονται οι συνθήκες υγιεινής.

Νορβηγία

Οι τοπικές Αρχές υγείας θα πρέπει προηγουμένως να εγκρίνουν το χώρο που θα γίνονται οι επαγγελματικές δραστηριότητες.

Ολλανδία

Οι τοπικές Αρχές επιβλέπουν τις συνθήκες υγιεινής. Δεν υπάρχει εκπαίδευση στο αντικείμενο.

Πορτογαλία

Δεν υπάρχει ειδικός νόμος για αυτές τις δραστηριότητες. Πρόσφατα πραγματοποιήθηκε μια έρευνα αναφορικά με τα κομμωτήρια, τα κέντρα αισθητικής, συμπεριλαμβανομένων και των σαλονιών τατουάζ, και μόνιμου μακιγιάζ.

Σουηδία

Η τοπική Αρχή έχει την ευθύνη για τον έλεγχο.

ΗΠΑ

Οι τοπικές Αρχές και νόμοι, ρυθμίζουν την λειτουργία αυτών των κέντρων.

Αυστραλία

Κατά την διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών, υπήρχαν μια σειρά εισηγήσεις προκειμένου να γίνει η νομοθεσία πιο συγκεκριμένη καθώς και συστάσεις, οι επαγγελματίες στο τατουάζ να παίρνουν άδεια που να βασίζεται σε ανάλογη εκπαίδευση. Οι προτάσεις σε σχέση με την εκπαίδευση ποτέ δεν εφαρμόστηκαν.

Καναδάς

Υπάρχουν μόνο οδηγίες και συστάσεις για την προστασία των καταναλωτών από ανάλογες δραστηριότητες. [7]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΑΤΟΥΑΖ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ

3.1. Ορισμός του κλασσικού τατουάζ

Το τατουάζ είναι προσωρινός ή μόνιμος στολισμός του δέρματος με χρωστική η οποία τοποθετείται εξωτερικά στην επιδερμίδα, είτε εμφυτεύεται με τη χρήση βελόνας στα ανώτερα στρώματα του δέρματος ή στο υπόδερμα.

Είδη του τατουάζ είναι:

- **Μη μόνιμο τατουάζ.** Γίνεται με henna αφήνοντας πάνω στην επιδερμίδα στίγμα χρωστικής.
- **Μόνιμο τατουάζ.** Χρησιμοποιείται βελόνα. Τοποθετούνται χρωστικές ουσίες στο υπόδερμα¹. Οι χρωστικές μπορεί να είναι και χημικής προελεύσεως. Η ολική απομάκρυνση του μόνιμου τατουάζ είναι σχεδόν αδύνατη έστω και με τη χρήση laser αφού τις περισσότερες φορές αφήνει σημάδια όπως ουλές.

---

¹ Αποτελεί την κατώτερη στιβάδα του δέρματος. Συνδέει το δέρμα με τα υποκείμενα όργανα και αποτελείται από συνδετικό ιστό, περιέχει αγγεία, νεύρα, αισθητικές απολήξεις, εκκριτικά τμήματα ιδρωτοποιών αδένων, άκρα θυλάκων τριχών και λίπος. [3]

- **Ημι-μόνιμο τατουάζ.** Χρησιμοποιείται βελόνα. Τοποθετούνται χρωστικές στα ανώτερα στρώματα του δέρματος. Για παράδειγμα, η χρήση του είναι πολύ διαδεδομένη στο «ημι-μόνιμο μακιγιάζ» ή «μόνιμο μακιγιάζ» όπως συνήθως καλείται, διορθώνοντας το σχήμα των φρυδιών, ματιών και χειλιών αλλά και για κάλυψη δερματικών προβλημάτων. [10]

3.2. Ορισμός του μόνιμου μακιγιάζ

Το μόνιμο μακιγιάζ είναι ένα είδος ήπιου τατουάζ, που γίνεται συνήθως στα φρύδια, στα χείλη και στα μάτια. Με τη βοήθεια ειδικού μηχανήματος, τοποθετούνται χρωστικά στο χόριο² του δέρματος. Τα χρωστικά παραμένουν για δύο με τρία χρόνια προτού αφομοιωθούν από τον οργανισμό για να σβήσουν σταδιακά. Ο σκοπός του μόνιμου μακιγιάζ είναι η βελτίωση, η αξιοποίηση και η αποκατάσταση των φυσικών χαρακτηρισμάτων του προσώπου και του σώματος.

Το μόνιμο μακιγιάζ ή αλλιώς μικροχρωμάτωση είναι μια επαγγελματική τεχνική που συνίσταται στη μηχανική μικρό-εμφύτευση υποαλλεργικών και αποστειρωμένων χρωστικών ουσιών στην επιδερμίδα με ακίνδυνο και ανώδυνο τρόπο. Κατά την εφαρμογή χρησιμοποιούνται ειδικά μηχανήματα τα οποία μέσω μιας πολύ λεπτής βελόνας εισάγουν τη χρωστική ουσία κάτω από το δέρμα, σε έσω-επιδερμικό επίπεδο.

Αφού περάσει το πρώτο διάστημα φιξαρίσματος που συνήθως διαρκεί γύρω στις οκτώ ημέρες, οι χρωστικές ουσίες μένουν οριστικά κάτω από την επιδερμίδα. Ωστόσο, πρέπει να περάσουν είκοσι με τριάντα ημέρες προκειμένου να ολοκληρωθεί τελείως η διαδικασία. Σε αυτή την περίοδο το χρώμα μπορεί να έχει σημαντικές διακυμάνσεις. Πρέπει να ακολουθηθεί προσεκτικά μια σειρά υποδείξεων για να εμφυτευτεί οριστικά η χρωστική ουσία και να παραμείνει για περίπου δύο χρόνια. Το αποτέλεσμα θα είναι άριστο το λιγότερο για ένα χρόνο. Μετά τον ένα χρόνο και προτού εξαφανιστεί

---

² Το χόριο βρίσκεται ακριβώς κάτω από την επιδερμίδα και είναι η μεγαλύτερη στιβάδα του δέρματος. Κυμαίνεται μεταξύ 0,5 και 4.0 mm. [4]

εντελώς, μπορούν να γίνουν επαναλήψεις προκειμένου να διατηρηθεί στην ίδια κατάσταση για πολύ μεγαλύτερο διάστημα. [1]

3.3. Διαφορά του κλασσικού μακιγιάζ με το ημι-μόνιμο τατουάζ

Το κλασσικό τατουάζ γίνεται πιο βαθιά στο δέρμα, άρα είναι μόνιμο και οδυνηρό. Ένα κλασσικό μακιγιάζ μπορεί να σβηστεί και έτσι, μπορεί να είναι πιο καλλιτεχνικό με μεγαλύτερη ελευθερία έκφρασης. Αντίθετα, σκοπός του μόνιμου μακιγιάζ είναι ο τονισμός και η αποκατάσταση μίας φυσικής ομορφιάς και όχι να κάνει το κλασσικό μακιγιάζ να γίνει μόνιμο. Επίσης, το κλασσικό μακιγιάζ γίνεται πάνω από την επιδερμίδα, ενώ το μόνιμο μακιγιάζ πραγματοποιείται κάτω από την επιδερμίδα. Τέλος είναι δύσκολο για έναν μη τεχνικό να προβλέψει το τελικό χρώμα και σχήμα. [1]

3.4. Εφαρμογές του μόνιμου μακιγιάζ

Για τη δημιουργία του μόνιμου τατουάζ και του μόνιμου μακιγιάζ στο ανθρώπινο σώμα, όπως είναι λογικό απαιτείται η συμβολή κάποιων ειδικά εκπαιδευμένων ατόμων. Για να αποκτήσει κάποιος το μόνιμο τατουάζ που επιθυμεί χρειάζεται απλά να απευθυνθεί σε κάποιον άρτια εκπαιδευμένο τεχνικό- tattoo artist.

Ως προς το μόνιμο μακιγιάζ, αυτό εφαρμόζεται από αισθητικούς και makeur artists, που έχουν δεχθεί ανάλογη εκπαίδευση για να κάνουν χρήση των κατάλληλων μηχανημάτων του μόνιμου μακιγιάζ σε συνδυασμό με τις γνώσεις που κατέχουν πάνω στο μακιγιάζ.

Υπάρχουν και κάποιες περιπτώσεις, στις οποίες χρειάζεται να γίνει εφαρμογή ημι-μόνιμου τατουάζ, αυτή τη φορά από άρτια εκπαιδευμένους ιατρούς σε διάφορες πάσχουσες περιοχές ασθενών.

Ένα απλό τατουάζ μπορεί να εφαρμοσθεί σε οποιαδήποτε περιοχή του ανθρώπινου σώματος.

3.5.Οι αισθητικές εφαρμογές του μόνιμου μακιγιάζ

Το μόνιμο μακιγιάζ έχει εφαρμογές κυρίως στο πρόσωπο και ιδιαίτερα στα μάτια, τα φρύδια κ τα χείλια. Οι δυνατότητες που μας δίνει η διαδικασία της μικροχρωμάτωσης στις μέρες μας είναι αρκετές.

Κάποιες από αυτές είναι:

- σχεδιασμός ή τονισμός φρυδιών
- eyeliner, lashliner
- σκιές στα βλέφαρα, θολό eyeliner
- ζωγράφισμα ψεύτικων κάτω βλεφαρίδων
- περίγραμμα και γέμισμα χειλιών
- διόρθωση ασυμμετριών ή δυσχρωμιών στα χείλη
- ψεύτικες ελιές ή φακίδες
- blush για να φαίνονται τα μάγουλα πιο ροζ
- ημι-μόνιμα σχέδια τατουάζ. [1,8]

3.6.Οι ιατρικές εφαρμογές του μόνιμου μακιγιάζ

Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες χρησιμοποιούμε τη διαδικασία του ημι-μόνιμου τατουάζ αυτή τη φορά όχι για να “μακιγιάρουμε” αλλά να καλύψουμε ατέλειες στο σώμα που προέρχονται κυρίως από ασθένειες. Τέτοιες περιπτώσεις είναι:

- σχεδιασμός ή τονισμός της θηλαίας άλω
- σε άτομα που εμφανίζουν λαγόστομα
- τριχοειδής αλωπεκίες
- κάλυψη ουλών, μετεγχειρητικών ουλών
- κάλυψη εγκαυμάτων και ραβδώσεων
- δυσχρωμίες του δέρματος πχ. λεύκη, χλόασμα
- μείωση των ρυτίδων του προσώπου.

Οι εφαρμογές μόνιμου μακιγιάζ που αφορούν πάσχουσες περιοχές ασθενών μπορούν να πραγματοποιηθούν από αισθητικό κάτω από ιατρική παρακολούθηση και με τη συγκατάθεση του θεράποντος ιατρού. [1,8]

Σχεδιασμός της θηλαίας άλώ, με τη χρήση μόνιμου μακιγιάζ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΧΡΗΣΙΜΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΟΥΣΙΕΣ ΓΙΑ ΜΟΝΙΜΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ

4.1. Μηχανήματα μόνιμου μακιγιάζ

Τα μηχανήματα του μόνιμου μακιγιάζ ονομάζονται μικροδερμογράφοι ή δερμογράφοι. Πριν από μερικά χρόνια, και συνεχίζεται ακόμα και τώρα, το μόνιμο μακιγιάζ γινόταν με ειδικές πένες που ο τεχνικός εμπότιζε με χρωστικό. Με ελαφρά χτυπήματα εμφύτευε κατόπιν το χρωστικό. Οι πρόγονοι των σημερινών μηχανημάτων έμοιαζαν με τα μηχανήματα του κλασσικού τατουάζ και ήταν αρκετά βαριά και θορυβώδη. Οι σύγχρονοι μικροδερμογράφοι βασίζονται στην αρχή της παλινδρομικής κίνησης, για να απορροφήσουν το χρωστικό και ύστερα να το ενστίξουν κάτω από την επιδερμίδα.

Οι διάφοροι μικροδερμογράφοι διαφέρουν ως προς τη δύναμη και τη φορά της παλινδρόμησης που είναι περιστροφική ή και κάθετη, ως προς την ταχύτητα, τους τύπους της βελόνας και τον τρόπο με τον οποίο δέχονται και διοχετεύουν το χρωστικό. Μερικοί έχουν επίσης τη δυνατότητα να αλλάζουν αυτομάτως ταχύτητα, ανάλογα με τη σκληρότητα του δέρματος που συναντούν. Μερικές εταιρείες προσφέρουν επίσης ανιχνευτές της ποιότητας εμφύτευσης του χρωστικού στο δέρμα, όσον αφορά το βάθος και την πυκνότητα, εξασφαλίζοντας έτσι μία καλύτερη ομοιογένεια στο τελικό αποτέλεσμα. [1]

Στο σημείο αυτό θα γίνει μία έκθεση των κύριων συσκευών που υπάρχουν στη διάθεση της αγοράς για την επίτευξη μόνιμου μακιγιάζ. Οι τεχνικοί της διαδικασίας έχουν σαφώς την ελευθερία της επιλογής τους για το ποια μέθοδο και μηχανή προτιμάει ο καθένας τους προσωπικά να χρησιμοποιεί. Η επιλογή του καθενός προκύπτει αφού πρώτα ερευνήσει όλες τις διαφορετικές μεθόδους του μόνιμου μακιγιάζ και καταλήξει στη μέθοδο που χειρίζεται ο ίδιος καλύτερα και γνωρίζει περισσότερο.

4.1.α. Χειρωνακτική μέθοδος

Είναι η πιο συχνά χρησιμοποιούμενη τεχνική για την εφαρμογή του μόνιμου μακιγιάζ. Με τη μέθοδο αυτή δεν υπάρχει ηλεκτρική μηχανή. Αντ' αυτού, ο τεχνικός εφαρμόζει τη χρωστική ουσία με το χέρι χρησιμοποιώντας ένα φορητό εργαλείο, το οποίο αποτελείται από μια λαβή και βελόνα. Για να εφαρμοστεί μόνιμο μακιγιάζ με τη χειροκίνητη μέθοδο, η βελόνα τοποθετείται στην επιφάνεια του δέρματος και μεταφέρεται ελαφρά πάνω-κάτω από τον τεχνικό διαπερνώντας στο δέρμα τη χρωστική ουσία. Η έγχυση της χρωστικής γίνεται με τη χρήση διάφορων τεχνικών όπως του *pointillism*³, της επένδυσης ή της σκίασης. Η χειροκίνητη μέθοδος είναι η πιο δημοφιλής τεχνική μόνιμου μακιγιάζ, καθώς είναι πολύ πιο ήπια από τις άλλες τεχνικές.

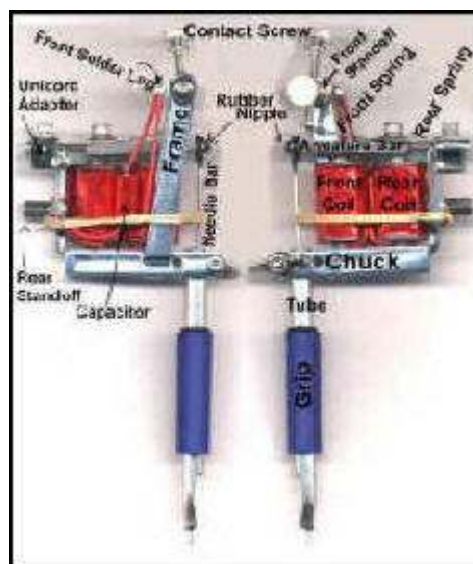
4.1.β. Μηχανή Παλινδρόμησης

Η μηχανή παλινδρόμησης είναι επίσης γνωστή και ως μηχανήμα πηνίο. Αυτή η μέθοδος περιλαμβάνει το παραδοσιακό ηλεκτρικό μηχανήμα δερματοστιξίας που οι καλλιτέχνες των τατουάζ σώματος χρησιμοποιούν επίσης για την εργασία τους. Η βελόνα βρίσκεται σε ένα σωλήνα, που συνδέεται με το μηχανήμα. Όταν η μηχανή είναι ενεργοποιημένη, η παλινδρόμηση του κινητήρα προκαλεί την κίνηση της βελόνας και του σωλήνα για να κινηθούν προς τα επάνω και προς τα κάτω. Ο τεχνικός προσεκτικά οδηγεί τη βελόνα πάνω στην επιφάνεια του δέρματος, επιτρέποντας στη βελόνα να διαπεράσει το δέρμα για την έγχυση της χρωστικής ουσίας. Η βελόνα περνάει πλήρως μέσω της επιδερμίδας και

³ **Pointillism**: είναι μια τεχνική της ζωγραφικής στην οποία μικρές και διαφορετικές βούλες καθαρού χρώματος χρησιμοποιούνται για να σχηματίσουν μια εικόνα. Ο όρος επινοήθηκε για πρώτη φορά από κριτικούς τέχνης στα τέλη της δεκαετίας του 1880 για να γελοιοποιήσουν τα έργα των καλλιτεχνών και χρησιμοποιείται μέχρι σήμερα.

φτάνει ως το χόριο, όπου καταθέτει το χρώμα. Τεχνικοί χρησιμοποιούν μια ποικιλία μεθόδων κατά την εφαρμογή του μόνιμου μακιγιάζ με τη μηχανή πηνίο, συμπεριλαμβανομένων του pointillism, της επένδυσης και της σκίασης. Με τη μηχανή πηνίο, είναι ζωτικής σημασίας ότι όλα τα μη αναλώσιμα εξαρτήματα αποστειρώνονται σε ειδικό κλίβανο πριν χρησιμοποιηθούν σε άλλο πρόσωπο.

4.1.γ. Περιστροφική μέθοδος

Η περιστροφική μηχανή είναι ηλεκτρική, αν και περιλαμβάνει διάφορα εργαλεία από τη μηχανή πηνίο. Η περιστροφική μηχανή διαθέτει ένα εργαλείο που μοιάζει με ένα στυλό διαρκείας. Η βελόνα είναι αποθηκευμένη σε αυτό το εργαλείο. Για το λόγο αυτό, η τεχνική αυτή μερικές φορές αναφέρεται ως η "μηχανή στυλό." Όταν η συσκευή είναι ενεργοποιημένη, το μοτέρ θα έχει ως αποτέλεσμα να υποχρεώσει τη βελόνα να κινηθεί πάνω-

κάτω κατά μήκος του δέρματος. Παρόλο που η κίνηση είναι αρκετά παρόμοια με τη μηχανή πηνίο, είναι σημαντικά λιγότερο επώδυνη από την τεχνική της παλινδρόμησης. Με την περιστροφική μηχανή, ο ενδιαφερόμενος αισθάνεται μια μικρότερη σε ισχύ ώθηση από τη βελόνα και

λιγότερες ωθήσεις ανά δευτερόλεπτο. Ο τεχνικός θα κινήσει τη βελόνα στο δέρμα και θα εφαρμόσει το χρώμα χρησιμοποιώντας είτε τη μέθοδο του pointillism, της επένδυσης ή της σκίασης. Και πάλι, είναι ζωτικής σημασίας ότι

όλα τα μη αναλώσιμα εξαρτήματα αποστειρώνονται σε κλίβανο πριν χρησιμοποιηθούν σε άλλο πρόσωπο. [16]

4.2. Βελόνες

Οι μικροδερμογράφοι χρησιμοποιούν βελόνες ατομικής χρήσης. Η έγχυση χρωστικής μπορεί να γίνει με μία μόνο βελόνα ή με μία δέσμη μικροσκοπικών βελόνων. Όσο πιο λίγες είναι οι βελόνες σε μία δέσμη, τόσο πιο βαθιά διεισδύουν και τόσο πιο λεπτό και έντονο είναι το σχήμα. Υπάρχουν δέσμες των δύο, των τεσσάρων, των πέντε, των επτά και των εννέα βελόνων. Η διάμετρος της κάθε απλής βελόνας εξαρτάται από το μικροδερμογράφο. Μία δέσμη μπορεί να έχει τις βελόνες στη σειρά, η μία δίπλα στην άλλη ή ομαδοποιημένες, δημιουργώντας έναν κύκλο. Σε εφαρμογές, που απαιτείται λεπτομερή εργασία, όπως η τεχνική “τρίχα- τρίχα” ή ένα λεπτό περίγραμμα χειλιών ή ένα λεπτό eyeliner μπορεί να χρησιμοποιηθεί μία μοναδική βελόνα ή μία δέσμη με τρεις βελόνες το πολύ.

Οι πολυπληθείς δέσμες χρησιμοποιούνται συνήθως για μικροχρωματίσεις που απαιτούν πιο πολύ γέμισμα παρά σχέδιο με ακρίβεια, όπως σε περιπτώσεις γεμίσματος των χειλιών ή της σκίασης των φρυδιών. Σύμφωνα με τους κανόνες υγιεινής απαιτείται όλες οι βελόνες να είναι αποστειρωμένες και συσκευασμένες σε σακουλάκι, που ο τεχνικός πρέπει να ανοίγει ενώπιον του πελάτη. Οι βελόνες είναι μίας χρήσης. [1]

4.3. Χρωστικές ουσίες

Η λήψη των πρώτων μελανιών δερματοστιξιών πραγματοποιήθηκε άμεσα από τη φύση και υπήρξε περιορισμός στην ποικιλία των χρωμάτων. Σήμερα, ένας σχεδόν απεριόριστος αριθμός χρωμάτων και οι σκιές του μελανιού δερματοστιξιών παράγονται μαζικά και διατίθενται στο εμπόριο παγκοσμίως. Οι καλλιτέχνες δερματοστιξιών αναμιγνύουν συνήθως αυτά τα μελάνια για να δημιουργήσουν τις μοναδικές χρωστικές ουσίες τους, που επιθυμούν ανάλογα με τις απαιτήσεις τους.

Υπάρχουν δύο ειδών χρωστικά:

- χρωστικά οργανικής προέλευσης
- χρωστικά μη οργανικής προέλευσης.

Τα οργανικά χρωστικά είναι συνήθως πιο ζωντανά και διάφανα. Τα χρωστικά μη οργανικής προέλευσης είναι πιο διαδεδομένα, διότι παρασκευάζονται κάτω από αυστηρές συνθήκες ασφαλείας και ο τεχνικός γνωρίζει την ακριβή σύνθεση και προέλευσή τους. Πρόκειται συνήθως για μικροσκοπικούς κόκκους που είναι οξειδία μετάλλων. Οι μικροί αυτοί κόκκοι ανακατεύονται με υγρές ουσίες όπως η γλυκερίνη, το νερό ή το οινόπνευμα, οι οποίες διευκολύνουν τη διείσδυση στο δέρμα με τη βοήθεια της βελόνας. Όταν αυτοί οι κόκκοι έχουν διάμετρο πάνω από 25 μm δεν διεισδύουν εύκολα μέσα στους πόρους του δέρματος. Εάν η διάμετρος των κόκκων είναι κάτω από 5 μm υπάρχει ο κίνδυνος της μη σταθεροποίησης τους και της διάχυσης μέσα στο δέρμα. [1]

4.3.α. Το φαινόμενο της διάχυσης

Τα χρωστικά ενσωματώνονται σταδιακά μέσα στον ιστό του χορίου και παραμένουν εκεί μέχρι να αποβληθούν από το ανοσοποιητικό σύστημα. Σε περίπτωση που τα χρωστικά δεν είναι τα ενδεδειγμένα για το μόνιμο μακιγιάζ και έχουν πολύ μικρότερη διάμετρο από το κατώτερο όριο, δηλαδή κάτω από 5 μm , δεν σταθεροποιούνται μέσα στον ιστό και υπάρχει η πιθανότητα, λόγω του μικρού μεγέθους τους, να μετακινηθούν σε διπλανά μέρη από εκεί όπου έγινε η μικροχρωμάτιση. Αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα το μικροχρωματισμένο σχέδιο να γίνει πιο παχύ, διάχυτο και ανοιχτόχρωμο, κάτι το οποίο είναι ιδιαίτερα αντιαισθητικό. Οι όροι που χρησιμοποιούνται για το φαινόμενο αυτό είναι «μετανάστευση» ή «διάχυση».

Το φαινόμενο της διάχυσης εντείνεται από δύο ακόμη παράγοντες:

- το σημείο του προσώπου όπου γίνεται η έγχυση χρωστικής
- το πόσες φορές η βελόνα έχει παρακεντήσει εκείνα τα σημεία.

Αυτό σημαίνει ότι δεν πρέπει ποτέ να μικροχρωματίζονται ούτε βαθιά ούτε πολύ οι άκρες των ματιών και των χειλιών, διότι το δέρμα εκεί είναι μαλακό και ιδιαίτερα “απορροφητικό”.

4.3.β. Οι ιδιότητες των χρωστικών

- είναι ανθεκτικά
- είναι μη αλλεργιογόνα
- είναι ουδέτερα
- είναι σταθερά
- ενσωματώνονται μέσα στο χόριο, χωρίς να αλληλεπιδρούν με τις οργανικές λειτουργίες του δέρματος
- δεν αλλοιώνονται παρά μόνο αφομοιώνονται σταδιακά από το ανοσοποιητικό σύστημα.

4.3.γ. Παράγοντες που επηρεάζουν το τελικό χρώμα

Οι παράγοντες που επηρεάζουν το τελικό χρώμα είναι οι εξής:

- Το αρχικό χρώμα του ενστιζόμενου χρωστικού, που είναι η συνιστώσα των βασικών συνθετικών χρωμάτων
- Η βασική απόχρωση του δέρματος, η οποία εξαρτάται από το ποσοστό και το είδος μελανίνης που υπερτερεί, καθώς και το είδος των αιμοφόρων αγγείων σε εκείνο το σημείο
- Το ποσοστό που θα εξαφανιστεί λόγω της ανανέωσης της επιδερμίδας δηλαδή της διαδικασίας επούλωσης και ανανέωσης της μέσα σε τριάντα περίπου ημέρες
- Η βραδεία αφομοίωση των χρωστικών στο επίπεδο του χορίου μέσω του ανοσοποιητικού συστήματος τα επόμενα χρόνια. [1]

4.4. Αναισθητικά

Ο πιο διαδεδομένος τρόπος αναισθησίας είναι αυτός της αναισθητικής ένεσης, η οποία γίνεται συνήθως από γιατρό με τον οποίο συνεργάζεται ο τεχνικός ή από τον ίδιο. Μία τέτοια ριζική αναισθησία δικαιολογείται μόνο στην περιοχή των χειλιών, καθώς στην περιοχή των φρυδιών δεν παρουσιάζεται ιδιαίτερος πόνος και γιατί στα μάτια η ένεση θεωρείται επικίνδυνη, εφόσον γίνεται μέσα στα βλέφαρα. Επίσης υπάρχουν περιπτώσεις, κατά τις οποίες ακόμα και στα χείλη, η αναισθητική ένεση μπορεί να προκαλέσει μία μικρή παροδική παράλυση.

Λόγω των μειονεκτημάτων που παρουσιάζει η χρήση των αναισθητικών ενέσεων στις περιοχές που έχουν ήδη αναφερθεί, η πλειοψηφία των τεχνικών χρησιμοποιεί τοπικές αναισθητικές ουσίες σε μορφή αλοιφής, τζελ ή υγρού. Αυτές οι ουσίες περιέχουν συνδυασμούς λιδοκαΐνης, τετρακαΐνης ή επινεφρίνης και μπορούν να χρησιμοποιηθούν με τρεις διαφορετικούς τρόπους :

- Πριν από το μόνιμο μακιγιάζ , για να επιτευχθεί μία μακράς διάρκειας αναισθησία. Αυτού του είδους τα αναισθητικά χρειάζονται περίπου είκοσι λεπτά για να ενεργήσουν και διαρκούν περίπου μισή ώρα.
- Κατά τη διάρκεια της έγχυσης χρωστικής, αφού έχει γίνει πρώτα μία παρακέντηση. Τα αναισθητικά αυτά διεισδύουν στο δέρμα μέσα από τις μικρές τρύπες που έχει δημιουργήσει η βελόνα. Εμποδίζουν τη συρροή του αίματος, συνεπώς η περιοχή δεν πρήζεται και προκαλούν έντονη ανακούφιση. Η δράση των αναισθητικών αυτών είναι άμεση και αποτελεσματική, σε σχέση με τα προηγούμενα, αλλά διαρκούν μικρότερο χρόνο.
- Σε μορφή σταγόνων μέσα στο ίδιο το χρωστικό. Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η ίδια λειτουργία με τη δεύτερη κατηγορία. Όμως αυτός ο τρόπος δε συνιστάται, διότι αυτό το είδος αναισθητικού αλλοιώνει την υφή του χρωστικού.

Η χρήση πάγου ή ενός καταπραϊντικού, σε μορφή αλοιφής ή χαπιού μπορεί να ανακουφίσει μετά τη συνεδρία.

Εκτός από τα αναισθητικά, υπάρχουν και διάφορες θεραπείες, που προτείνουν οι ειδικοί, πριν και μετά από ένα μόνιμο μακιγιάζ. Μία από αυτές είναι να αρχίσει ο ενδιαφερόμενος μία ομοιοπαθητική μερικές μέρες πριν την εφαρμογή, η οποία συνεχίζεται και μετά. Σε όλη τη διάρκεια της θεραπείας αποφεύγεται η χρήση ασπιρίνης ή οποιασδήποτε ουσίας, που εμποδίζει την πήξη του αίματος.

Η διαδικασία ενός μόνιμου μακιγιάζ μπορεί να γίνει και χωρίς τη βοήθεια των αναισθητικών που υπάρχουν στη διάθεση των ειδικών. Παρόλα αυτά η χρήση τους μπορεί να δώσει αναμφίβολα μεγαλύτερη άνεση και να μειώσει αισθητά το χρόνο μικροχρωμάτωσης. Ο τεχνικός, γνωρίζοντας ότι ο πελάτης δεν υποφέρει ενώ του προσφέρει τις υπηρεσίες του, μπορεί να συγκεντρωθεί στο έργο του, δηλαδή στο σχήμα και στο ρυθμό της έγχυσης χρωστικής καθώς και να επιμείνει πιο αποτελεσματικά στα σημεία που συγκρατούν λιγότερο τα χρωστικά. [1]

Διάφορα χρώματα μόνιμου μακιγιάζ μιας χρήσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ

5.1. Η διαδικασία του κλασσικού τατουάζ

1. Αρχικά ξυρίζεται το δέρμα της περιοχής όπου θα εφαρμοστεί το τατουάζ, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.

2. Η επιφάνεια καθαρίζεται σχολαστικά για περίπου ένα λεπτό με κατάλληλα προϊόντα.

3. Ο ειδικός θέτει την ερώτηση στον ενδιαφερόμενο για το αν τελικά θέλει να χρησιμοποιηθεί κάποια αναισθητική αλοιφή στην περιοχή, αν και ο πόνος γενικότερα είναι ανεκτός από τους περισσότερους χωρίς τη χρήση αναισθητικού. Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι η διαφορά με την χρήση της αναισθητικής αλοιφής είναι πολύ μικρή. Για να μην υπάρχει η αίσθηση καμιάς ενόχλησης, χρειάζεται η χρήση αναισθητικής ένεσης, κάτι που δεν κρίνεται απαραίτητο.

4. Ο ειδικός ανοίγει από αεροστεγώς κλεισμένα σακουλάκια όσες βελόνες θα χρειαστούν για τη δημιουργία του τατουάζ, δηλαδή μία για κάθε χρώμα.

5. Στην αρχή σχεδιάζεται το περίγραμμα του τατουάζ που έχει επιλεγεί με μαύρο χρώμα, και μετά ολοκληρώνεται το σχέδιο τοποθετώντας τα υπόλοιπα χρώματα στα σημεία που χρειάζεται.

6. Όταν η διαδικασία της έγχυσης των χρωστικών ολοκληρωθεί ο ειδικός τοποθετεί στην περιοχή μια κρέμα, ώστε να βοηθήσει την επούλωση της πληγής στο δέρμα, καθώς και να αποτραπούν τυχόν μολύνσεις. [10]

5.1.α. Συμβουλές προς τον πελάτη

Μετά την ολοκλήρωση της συνεδρίας ενός κλασσικού τατουάζ, ο τεχνικός θα δώσει ορισμένες συμβουλές-πληροφορίες στον πελάτη για την περιποίηση και προστασία της περιοχής που πρέπει να εφαρμόζονται πιστά κατά τη διάρκεια των πρώτων ημερών αν επιθυμεί να έχει ένα άψογο αποτέλεσμα και ένα τατουάζ λαμπερό για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Κάποιες από αυτές είναι:

- να μην έρθει σε επαφή με νερό ή άλλο υγρό
- να μην υπάρξει τριβή με κάποιο ρούχο ή πιο σκληρό αντικείμενο
- να ενυδατώνεται σε τακτικά χρονικά διαστήματα με ειδική κρέμα για ερεθισμένο και ευαίσθητο δέρμα
- να αερίζεται
- αν υπάρξει αίσθημα κνησμού κάτι το οποίο είναι αρκετά συνηθισμένο και φυσιολογικό, να παραβλέπεται για την αποφυγή τραυματισμού
- απαγορεύεται η έκθεση στην ηλιακή ακτινοβολία τουλάχιστον για δύο με τρεις εβδομάδες, όπως και το solarium
- απαγορεύεται η κολύμβηση σε γλυκό (χλώριο) ή αλμυρό νερό (θαλασσινό) για δύο με τρεις εβδομάδες
- όταν πλέον το τατουάζ θα έχει επουλωθεί θα πρέπει να ενυδατώνεται μία με δύο φορές την ημέρα τουλάχιστον για τον πρώτο μήνα. [10]

5.2. Η διαδικασία του μόνιμου μακιγιάζ

Αρχικά και πριν από την εφαρμογή ενός μόνιμου μακιγιάζ συνήθως ο επαγγελματίας τεχνικός κάνει μία συζήτηση με τον ενδιαφερόμενο για να καταλάβει ποια ακριβώς είναι η επιθυμία του και ποιο αποτέλεσμα αποζητά. Για αυτόν το σκοπό εκθέτει στον πελάτη κάποιες από τις φωτογραφίες της δουλειάς του. Τέλος με μερικές ερωτήσεις παίρνει το ιατρικό ιστορικό του πελάτη για να εξετάσει αν υπάρχουν αντενδείξεις. Συμπληρώνεται ένα ειδικό έντυπο στο οποίο περιλαμβάνονται όλες οι πληροφορίες που αφορούν σε αυτόν καθώς και τα χαρακτηριστικά του και έτσι προκύπτουν οι τυχόν

αντενδείξεις. Το συγκεκριμένο έντυπο δηλώνει επίσης και τη συγκατάθεση του πελάτη για τη διαδικασία που θα ακολουθήσει, την έγχυση της χρωστικής αλλά και ότι συμφωνεί με το σχήμα και το σχέδιο.

1. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να δουλέψει ο τεχνικός σε ένα πρόσωπο απόλυτα καθαρό και δίχως ίχνος μακιγιάζ. Για αυτό το λόγο η πρώτη κίνηση είναι το ντεμακιγιάζ και ο σχολαστικός καθαρισμός της περιοχής.

2. Ο αισθητικός συνήθως “τραβάει” μία φωτογραφία της περιοχής που θα δεχθεί τις υπηρεσίες του για να μπορέσει κατόπιν να συγκρίνει μαζί με τον πελάτη του τη διαφορά του πριν με το μετά.

3. Στη συνέχεια πραγματοποιεί στην περιοχή ένα πολύ ελαφρύ πρίνγκ για να διευκολύνει τη διείσδυση του αναισθητικού και των χρωστικών σε αυτή. Ακολουθεί η τοποθέτηση της αναισθητικής κρέμας που θα τον βοηθήσει να εκτελέσει το έργο του αναπόσπαστος και μειώνοντας αισθητά τον πόνο του πελάτη. Πρέπει να περάσει τουλάχιστον ένα τέταρτο της ώρας για να ενεργήσει.

4. Κατά τη διάρκεια αυτής της αναμονής είναι η κατάλληλη στιγμή για να επιλεγεί το χρώμα που επιθυμεί ο ενδιαφερόμενος. Ο αισθητικός λαμβάνει υπόψη του τη βασική απόχρωση του δέρματος του πελάτη, το χρώμα των μαλλιών του, το ντύσιμο και το στυλ που τον αντιπροσωπεύει, το μακιγιάζ που συνήθως αρέσκεται να εφαρμόζει και κυρίως τις προτιμήσεις του.

5. Ο τεχνικός ζωγραφίζει κατόπιν με έναν ειδικό μαρκαδόρο το περίγραμμα είτε αυτό είναι στα χείλια ή στα μάτια. Για να κάνει ένα σωστό σχήμα, ο τεχνικός θα λάβει υπόψη του το σχήμα του προσώπου του πελάτη και γενικά όλων των χαρακτηριστικών του.

6. Εφόσον συμφωνήσουν μαζί για το τελικό σχέδιο, αρχίζει η διαδικασία έγχυσης της χρωστικής. Ο τεχνικός περνάει μερικές φορές με τη βελόνα πάνω από το σχέδιο μέχρις ότου αυτό πάρει ένα ομοιόμορφο πάχος και την κατάλληλη απόχρωση. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, ο τεχνικός μπορεί να προσθέσει και αναισθητικές κρέμες άμεσης δράσης για να γίνει η έγχυση χρωστικής πιο άνετη.

7. Όταν η διαδικασία φτάσει στο τέλος της, ο αισθητικός τοποθετεί μία επουλωτική κρέμα και προτείνει στον πελάτη την κατάλληλη αγωγή και φροντίδα για το σπίτι. Η αγωγή διαφέρει πάντοτε ανάλογα με το άτομο και την περιοχή στην οποία εφαρμόζουμε το μόνιμο μακιγιάζ. Στη συνέχεια φωτογραφίζεται το τελικό αποτέλεσμα. Εάν κρίνεται απαραίτητο κανονίζετε και ένα ακόμη ραντεβού για μια επόμενη συνεδρία όμως μετά από τέσσερις με έξι εβδομάδες.

Όταν το μόνιμο μακιγιάζ αφορά την περιοχή των χειλιών θα πρέπει τρεις μέρες πριν το προβλεπόμενο ραντεβού να ακολουθηθεί ειδική αγωγή για το πρόβλημα του έρπητα. Τις επόμενες ημέρες, θα πρέπει να προστατεύονται τα χείλη από οτιδήποτε μπορεί να επισπεύσει την ανανέωση της επιδερμίδας των χειλιών όπως το αλάτι, οι υδρατμοί, ο ήλιος, οι ξινοί χυμοί και οι ισχυρές οδοντόκρεμες. Τέλος συνεχίζεται και κατόπιν της διαδικασίας η ειδική αγωγή κατά του έρπητα. [1]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΤΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

6.1. Ενδείξεις του τατουάζ και του μόνιμου μακιγιάζ

Ένα απλό και κλασσικό τατουάζ θα εφαρμοστεί από οποιονδήποτε το επιθυμεί χωρίς ιδιαίτερο σκοπό. είναι κάτι που γίνεται για λόγους αισθητικής και πολλές φορές συμβολίζει κάτι προσωπικό.

Το μόνιμο μακιγιάζ αποτελεί την ιδανικότερη λύση για πολλές γυναίκες ανά τον κόσμο αφού στην κυριολεξία τις έχει απαλλάξει από ένα άγχος που αντιμετώπιζαν καθημερινά.

Συγκεκριμένα απευθύνεται στις γυναίκες που:

- επιθυμούν να αισθάνονται όμορφες χωρίς το άγχος του καθημερινού μακιγιάζ
- θέλουν να έχουν ξένοιαστες διακοπές στη θάλασσα ή στην πισίνα
- κάνουν συχνά σπορ
- επιθυμούν να διορθώσουν μία ατέλεια ή να καλύψουν μία ουλή ή λεύκη στο σώμα τους
- έχουν προβλήματα όρασης ή είναι αδέξιες όταν μακιγιάρονται
- είναι αλλεργικές στο κλασσικό μακιγιάζ
- ιδρώνουν συχνά και δεν μπορούν να κρατήσουν το κλασσικό μακιγιάζ
- θέλουν να τονίσουν το βλέμμα τους ή το σχήμα των χειλιών τους
- έχουν αραιά, δυσανάλογα ή άτονα φρύδια. [1,8]

Η συντριπτική πλειοψηφία των πελατών του μόνιμου μακιγιάζ είναι γυναίκες. Υπάρχουν όμως και μερικοί άνδρες που προστρέχουν στο μόνιμο μακιγιάζ για να τονίσουν το βλέμμα τους με ένα διακριτικό μόνιμο μακιγιάζ στα μάτια, για να δώσουν ένα ανεπαισθητο όγκο στα χείλη τους, χρησιμοποιώντας μία απαλή και λεπτή λευκή σκίαση γύρω από αυτά ή ακόμα για τις ιατρικές εφαρμογές όπως για παράδειγμα σε περίπτωση λεύκης ή για να σκουρύνουν ένα σημείο στο κεφάλι όπου τα μαλλιά έχουν αραιώσει. [11]

6.2 Αντενδείξεις του τατουάζ και του μόνιμου μακιγιάζ

Παρόλα αυτά υπάρχουν και ορισμένες ομάδες ανθρώπων στις οποίες δεν επιτρέπεται να γίνει χρήση της τεχνικής του τατουάζ και μόνιμου μακιγιάζ.

Για την ακρίβεια άτομα που δεν πρέπει να κάνουν μόνιμο μακιγιάζ είναι:

- άτομα που παίρνουν φάρμακα
- όσα έχουν παθήσεις που δυσκολεύουν την επούλωση του δέρματος, όπως τα άτομα που παίρνουν ασπιρίνη ή άλλα αντιπηκτικά
- οι διαβητικοί
- οι αιμορροφιλικοί
- τα άτομα με σοβαρές δερματολογικές παθήσεις στο πρόσωπο με μελάνωμα, ψωρίαση ή χηλοειδής σχηματισμούς. Ακόμη με έρπη, μύκητες ή έκζεμα
- άτομα που έχουν AIDS ή ηπατίτιδα C
- άτομα με επιληψία
- άτομα με διανοητική στέρωση
- άτομα υπό την επήρεια οινόπνεύματος ή ναρκωτικών
- άτομα ανήλικα
- οι έγκυες
- γυναίκες που βρίσκονται σε φάση θηλασμού
- άτομα με καρδιολογικά προβλήματα ιδιαίτερα όσα έχουν βηματοδότη, ο οποίος μπορεί να επηρεαστεί ηλεκτρομαγνητικά από το μικροδερμογράφο
- άτομα με ψυχολογικά προβλήματα τα οποία μπορεί να αντιδράσουν σε περιπτώσεις άγχους
- άτομα με γλαύκωμα στην περιοχή των ματιών
- γυναίκες κατά την έμμηνο ρύση που την περίοδο αυτή μπορεί να είναι λίγο πιο ευαίσθητες στον πόνο, καλό είναι να αποφεύγεται να κάνουν ένα μόνιμο μακιγιάζ εκείνες τις μέρες. [1,8]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΜΟΝΙΜΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΩΝ ΦΡΥΔΙΩΝ

7.1 Λόγοι εφαρμογής μόνιμου μακιγιάζ φρυδιών

Ανάμεσα σε όλες τις επεμβάσεις μόνιμου μακιγιάζ στο πρόσωπο, τα φρύδια είναι αυτά που δίνουν τα πιο εντυπωσιακά αποτελέσματα. Υπάρχουν πολλοί λόγοι που μπορούν να οδηγήσουν κάποιους στο να κάνουν μόνιμο

μακιγιάζ. Όταν τα φρύδια είναι αραιά ή πολύ λεπτά, όταν δεν έχουν το ικανοποιητικό μήκος ή έχουν άτονο χρώμα τότε το μόνιμο μακιγιάζ στην περιοχή μπορεί να προσφέρει μια εκπληκτική εικόνα. Σε πολλές γυναίκες, είτε με την πάροδο της ηλικίας, είτε λόγω μειωμένης τριχοφυΐας, είτε λόγω της συχνής χρήσης της τσιμπιδας, οι τρίχες σε ορισμένα σημεία δεν αναφύονται πια. Πριν από χρόνια, τα λεπτά φρύδια ήταν της μόδας αλλά τώρα η τάση προστάζει τη φυσικότητα.

Το μόνιμο μακιγιάζ δεν έχει καμιά σχέση με το βάψιμο των φρυδιών αλλά, αν ο ενδιαφερόμενος έχει τη συνήθεια να βάφει τα φρύδια του γιατί είναι πολύ έντονα, το μόνιμο μακιγιάζ μπορεί να είναι μία άριστη λύση. Το μόνιμο μακιγιάζ μπορεί ακόμη να προσδιορίσει ένα μόνιμο και όμορφο σχήμα σε κάποιον που θα το ακολουθεί αφαιρώντας μόνο τις τρίχες που είναι έξω από το σχήμα. Σε ιατρικές περιπτώσεις, όπως η αλωπεκίαση, το μόνιμο μακιγιάζ δικαιολογείται απόλυτα διότι αποκαθιστά όλο το φρύδι, εξασφαλίζοντας ένα φυσικό αποτέλεσμα. Ορισμένες φορές, λόγω τραυματισμού, εγκαύματος ή άλλης δερματολογικής αιτίας, παρουσιάζονται ορισμένα κενά στα φρύδια. Και εδώ επίσης, το μόνιμο μακιγιάζ μπορεί να καλύψει τα αντιαισθητικά κενά και σε αυτή την περίπτωση εξυπηρετούνται ακόμη και οι άνδρες. Το μόνιμο μακιγιάζ αποτελεί μία πολύ αποτελεσματική λύση σε σύγκριση με άλλες λύσεις όπως είναι η χειρουργική εμφύτευση φυσικών τριχών που δεν δίνει ικανοποιητικά αποτελέσματα. Δεν υπάρχει καμία ειδική αντένδειξη για το μόνιμο μακιγιάζ στα φρύδια.

Οι εφαρμογές του μόνιμου μακιγιάζ στα φρύδια δίνουν την ευκαιρία στον τεχνικό:

- να ξαναζωγραφίσει καινούργιες και πιο ζωντανές σε χρώμα τρίχες ανάμεσα στις ήδη υπάρχουσες, για να τονιστεί το φρύδι

- να μακρύνει τις ήδη υπάρχουσες, για να παχύνει το φρύδι ή να γίνει πιο καλλίγραμμο

- να ανεβάσει λίγο την “ουρά” για να δοθεί η εντύπωση ενός λίφτινγκ

- να προσθέσει καινούργιες τρίχες στην κεφαλή του φρυδιού για να γίνει το βλέμμα πιο νεανικό ή προς την ουρά για να δώσει μεγαλύτερη κομψότητα στο βλέμμα. [1]

7.2.Τεχνικές μικροχρωματισμού φρυδιών

Στο μόνιμο μακιγιάζ ξεχωρίζουμε τρεις τεχνικές μικροχρωματισμού:

- **Τεχνική γεμίματος** (ή tribal) : που συνίσταται στο ομοιόμορφο μικροχρωματιστικό γέμισμα όλου του καινούργιου σχήματος όπως ακριβώς θα γινόταν με ένα μολύβι κλασσικού μακιγιάζ.
- **Τεχνική “τρίχας–τρίχας”** : που συνίσταται στο μικροχρωματιστικό ζωγράφισμα στο εσωτερικό του καινούργιου σχήματος, δηλαδή επιπλέον τριχών που συμπληρώνουν τις ήδη υπάρχουσες εφόσον υπάρχουν.
- **Τεχνική σκίασης** : που συνίσταται στο να δημιουργείται ένα απαλό χρώμα ζωγραφίζοντας απαλές αλλά πυκνές τρίχες. Πρόκειται δηλαδή για κάτι ενδιάμεσο μεταξύ γεμίματος και “τρίχας- τρίχας”.

Η πρώτη τεχνική, αυτή του γεμίματος, η οποία παλιά γινόταν και με το κλασσικό τατουάζ, δίνει συνήθως αντιαισθητικά αποτελέσματα στα φρύδια σαν μία σφραγίδα. Πρέπει απαραίτητως να χρησιμοποιείται σε στενά φρύδια και με χρώματα που δεν είναι πολύ σκούρα.

Η δεύτερη τεχνική είναι πιο λεπτεπίλεπτη και απαιτεί μεγαλύτερη δεξιοτεχνία εκ μέρους του τεχνικού. Από όλες τις τεχνικές, η τεχνική της “τρίχας–τρίχας” δίνει ένα σαφώς πιο φυσικό αποτέλεσμα.

Ο τεχνικός πρέπει να ξέρει πώς ζωγραφίζεται μία τρίχα ενός φρυδιού, πώς αναπτύσσεται η τριχοφυΐα των ήδη υπάρχουσων τριχών για να την ακολουθήσει και να την προεκτείνει με φυσικό τρόπο. Η τριχοφυΐα των ανδρών δεν είναι καθόλου η ίδια με αυτή των γυναικών. Για την τρίχα- τρίχα, χρειάζεται ένα πιο έντονο χρώμα σε σχέση με τη σκίαση για να ξεχωρίζει το σχήμα των τριχών. Οι τεχνητές τρίχες δεν πρέπει να απέχουν πολύ μεταξύ τους γιατί τότε το αποτέλεσμα δεν θα είναι φυσικό. Αν πάλι είναι πολύ κοντά, με το πέρασμα του χρόνου, το χρωστικό θα απλωθεί λίγο και οι τρίχες θα γίνουν πιο παχιές, χάνοντας λίγο την ένταση του χρώματος, με αποτέλεσμα να μην ξεχωρίζουν πια μεταξύ τους. Στην περίπτωση που στη δεύτερη

συνεδρία οι ζωγραφισμένες τρίχες ξεθωριάσουν τόσο και απλωθούν τόσο ώστε να μην φαίνονται πια, το καλύτερο είναι να γίνει σκίαση.

Για την τρίτη τεχνική, το χρώμα της σκίασης δεν πρέπει ποτέ να είναι έντονο. Η σκίαση είναι κατάλληλη για όποιον προτιμάει να βάζει σκιά στα φρύδια του ή αν φοβάται ότι το πολύ σκούρο χρώμα της τρίχας – τρίχας θα αγριέψει το πρόσωπό του.

Η “τρίχα–τρίχα” απαιτεί ένα φρεσκάρισμα περίπου κάθε μήνα με ενάμισι χρόνο, κάτι που δεν είναι αναγκαίο στη σκίαση. Τίποτα φυσικά δεν αντικαθιστά τις πραγματικές τρίχες που είναι τρισδιάστατες, ενώ το μόνιμο μακιγιάζ εκφράζεται σε δύο μόνο διαστάσεις. Για να δοθεί μία τρισδιάστατη εντύπωση, ο τεχνικός μπορεί να ζωγραφίσει τρίχες με διαφορετικό πάχος ή αποχρώσεις, όπως επίσης να συνδυάσει τις διάφορες τεχνικές και να ζωγραφίσει τρίχες πάνω σε μία απλή σκίαση. Προτού καταλήξει κάποιος στη μία ή στην άλλη τεχνική, μπορεί να ζητήσει από τον κατάλληλο τεχνικό μερικές φωτογραφίες φρυδιών που έχουν δεχθεί μόνιμο μακιγιάζ. [11,12]

7.2.α. Τεχνητό λίφτινγκ φρυδιών

Στο μόνιμο μακιγιάζ τεχνητό λίφτινγκ ονομάζεται η τεχνική που συνιστάται για να ανυψωθεί η “ουρά” των φρυδιών. Κάτι τέτοιο σημαίνει ότι η γραμμή που ενώνει τις δύο άκρες του φρυδιού δεν θα είναι τελείως οριζόντια αλλά θα σχηματίζει μία μικρή γωνία σαν να τραβήχτηκε το δέρμα με ένα πραγματικό λίφτινγκ. Το βλέμμα έχει ως αποτέλεσμα να δείχνει πιο νεανικό από τη στιγμή που χάνεται η καθοδικότητα των φρυδιών που επέρχεται με το πέρασμα των χρόνων. Για να τονιστεί ακόμα περισσότερο το φαινόμενο λίφτινγκ και να ανοίξει πιο πολύ το πρόσωπο, ο αισθητικός μπορεί να δερματοχρωματίσει με ένα πολύ απαλό χρώμα-το οποίο να πλησιάζει την απόχρωση του δέρματος του κάθε πελάτη-το κάτω μέρος της “ουράς” του φρυδιού. [11]

7.3. Ιδανικό χρώμα μικροχρωμάτισης φρυδιών

Το σωστό χρώμα για τα φρύδια εξαρτάται από τον τύπο του δέρματος και των μαλλιών του καθενός ξεχωριστά. Ο αισθητικός είναι υπεύθυνος για να προτείνει μία μεγάλη ποικιλία χρωμάτων που αντιστοιχούν στο κλασσικό μακιγιάζ από το βαθύχρωμο έως το πιο ανοιχτόχρωμο καστανό που απευθύνονται σε όλα τα είδη δέρματος και μαλλιών. Για την τεχνική “τρίχα- τρίχα”, θα πρέπει να γίνει επιλογή ενός ελάχιστα βαθύτερου τόνου από αυτόν που θα γινόταν για τη σκίαση για να φάνουν οι τρίχες. Επίσης δε θα πρέπει ποτέ να γίνεται χρήση του μαύρου. Και τέλος για να ενωθει καλύτερα το φυσικό χρώμα των φρυδιών με τις νέες ζωγραφιστές τρίχες πρέπει οπωσδήποτε να μικροχρωματιστεί και το εσωτερικό των φυσικών τριχών. [11,12]

7.4. Ιδανικό σχήμα

Στη συνέχεια θα γίνει μια αναφορά στο ιδανικό σχέδιο ενός φρυδιού. Θα παρουσιαστούν ορισμένοι κανόνες που ισχύουν για την απόκτηση του τέλειου φρυδιού σε συνδυασμό με τις υπηρεσίες του μόνιμου μακιγιάζ. Το μόνο που χρειάζεται είναι ο αισθητικός να έχει τη γνώση αυτών και να τους εφαρμόζει για την επίτευξη του τέλειου αποτελέσματος.

Επειδή τα φρύδια αποτελούν την κορνίζα των ματιών, το σχήμα τους εξαρτάται άμεσα από αυτά και πρέπει να βρίσκεται σε κάποια αναλογία με αυτά.

Ένα φρύδι αποτελείτε από:

-το εσωτερικό άκρο (κεφαλή) : που βρίσκεται στην προέκταση της νοητής κατακόρυφης ευθείας που περνά από την εσωτερική γωνία των ματιών και τα πτερύγια της μύτης

-το εξωτερικό άκρο (ουρά) : που βρίσκεται στην προέκταση της νοητής πλάγιας ευθείας που περνά από την εξωτερική γωνία των ματιών και τα πτερύγια της μύτης

-το κεντρικό μέρος (τόξο) : που το ψηλότερο σημείο του πρέπει να βρίσκεται πάνω στη νοητή κατακόρυφη ευθεία που περνά από την εξωτερική άκρη της ίριδας του ματιού.

Το μήκος ενός φρυδιού είναι περίπου στα 4 με 6 εκατοστά. Τα δύο φρύδια πρέπει επίσης να τηρούν μία τέλεια κατοπτρική συμμετρία ως προς το κέντρο του προσώπου.

Πολλοί υποστηρίζουν ότι τα φρύδια είναι η υπογραφή της ομορφιάς του προσώπου. Αυτό είναι αλήθεια, όπως επίσης είναι αλήθεια ότι το φρύδι που πάει περισσότερο στο πρόσωπο μιας γυναίκας είναι το φυσικό φρύδι που είχε στα νιάτα της, έτσι όπως διαφαίνεται ανάμεσα στις αραιές ή άτονες πια τρίχες. Ο τεχνικός πρέπει να προσπαθήσει να σεβαστεί και να ανασκευάσει το φυσικό φρύδι της γυναίκας έτσι όπως ήταν προτού αλλοιωθεί. Αυτό δε σημαίνει ότι δεν μπορεί να βελτιώσει λίγο το σχήμα, προσδίδοντας του ευθείες και ανοδικές γραμμές που θα κάνουν το βλέμμα πιο νεανικό. Πρέπει να αποφεύγονται τα στρογγυλά φρύδια, εκτός και αν το πρόσωπο είναι ιδιαίτερα μακρόστενο, γιατί στρογγυλεύουν ακόμα περισσότερο το πρόσωπο και του δίνουν μία έκφραση απορίας. [2]

Οι κανόνες που ορίζουν ένα ιδανικό θεωρητικά σχέδιο σε καμία περίπτωση δεν είναι υποχρεωτικό να ακολουθούνται τυφλά. Υπάρχουν και κάποιες εξαιρέσεις, όπως:

- Σε ένα ώριμο πρόσωπο πρέπει να αυξηθεί λίγο η οριζόντια γωνία το γνωστό και ως φαινόμενο τεχνητού λίφτινγκ.
- Για να ισορροπηθεί το πρόσωπο μιας γυναίκας με έντονα χαρακτηριστικά, θα πρέπει τα φρύδια να έχουνε ένα κάπως πιο έντονο χρώμα.
- Σε μία γυναίκα που έχει τα μάτια της κοντά το ένα με το άλλο, πρέπει οι δύο κεφαλές των φρυδιών να απομακρυνθούν για να ανοίξει λίγο το

πρόσωπο. Το αντίστροφο πρέπει να γίνει όταν έχει τα μάτια της απομακρυσμένα.

- Τα δύο φρύδια δεν μπορούν ποτέ να είναι συμμετρικά. Οι εκφράσεις των μυών γύρω από τα μάτια θα κάνουν πάντα το ένα φρύδι να φαίνεται λίγο πιο ανεβασμένο από το άλλο.
- Τα φρύδια δεν πρέπει να είναι πιο μεγάλα από ό,τι πρέπει γιατί τότε τα μάτια θα φαίνονται πιο μικρά. [1]

Ορισμένοι αισθητικοί διαθέτουν έτοιμα καλούπια φρυδιών καθώς και σετ με σχέδια, τα οποία μπορούν να ζωγραφιστούν σαν χαλκομανίες. Σε αυτή την περίπτωση ο πελάτης διαλέγει το καλούπι ή το προσχέδιο που του αρέσει και ζητάει από τον τεχνικό να του το μικροχρωματίσει.

7.4.α. Σημεία που χρειάζονται προσοχή

Πέρα από όλα όσα αναφέρθηκαν υπάρχουν και ορισμένα δύσκολα σημεία στο σχήμα του φρυδιού στα οποία χρειάζεται να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή για την αποφυγή ενός δυσάρεστου αποτελέσματος. Τα σημεία αυτά είναι:

1. Η κεφαλή ενός φρυδιού που δεν πρέπει ποτέ να είναι πιο έντονη ή πιο παχιά από το υπόλοιπο φρύδι, γιατί ο βλέμμα θα αγριέψει.
2. Το σημείο του τόξου που δεν πρέπει να είναι πολύ παχύ γιατί θα φανεί αμέσως ότι το φρύδι δεν είναι φυσικό.
3. Η “ουρά” η οποία πρέπει να λεπταίνει και να μην πηγαίνει προς τα κάτω γιατί το πρόσωπο θα φαίνεται θλιμμένο.
4. Το σχέδιο του φρυδιού όπως φαίνεται στο προφίλ. Δεν πρέπει ποτέ να είναι πολύ υπερυψωμένο και να προσδίδει μία αφύσικη και εξεζητημένη έκφραση. [12]

7.5. Επιπλοκές του μόνιμου μακιγιάζ φρυδιών

Το μόνιμο μακιγιάζ στα φρύδια δεν έχει ιδιαίτερες επιπλοκές. Σπάνια τα μόνα που μπορεί να συμβούν και θα κρατήσουν για μερικές ώρες είναι:

- τσούξιμο

- ερυθρότητα
- οίδημα. [1]

7.6. Συχνές ερωτήσεις

Ακολουθούν οι πιο συχνές ερωτήσεις που αφορούν στο μόνιμο μακιγιάζ των φρυδιών:

1. Πρέπει τα φρύδια να αποτριχωθούν τελείως πριν ή να έχουν βγει με τσιμπιδάκι;

Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να αποτριχωθούν τελείως τα φρύδια πριν από το μόνιμο μακιγιάζ. Σκοπός του μόνιμου μακιγιάζ είναι να τονιστούν ή και να καλλιγραμμιστούν τα ήδη υπάρχοντα φρύδια και όχι να ξαναζωγραφιστούν καινούργια. Μπορούν βεβαίως να γίνουν με τσιμπιδάκι πριν το ραντεβού από τον πελάτη για να δείξει στον αισθητικό τι σχήμα προτιμάει, αλλά αυτό δεν είναι καθόλου αναγκαίο και μπορεί να γίνει αμέσως, πριν ή μετά το μόνιμο μακιγιάζ. [12]

2. Μπορεί να συνεχιστεί το κλασσικό μακιγιάζ των φρυδιών;

Δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα, αν και κανονικά ένα μόνιμο μακιγιάζ γίνεται για να απαλλάξει τον καθένα από το βάψιμο. Αν όμως υπάρχει η επιθυμία να συνεχίζετε το βάψιμο και κατόπιν της διαδικασίας καλό είναι να περάσει μία εβδομάδα για να μην επηρεάσουν οι διάφορες χημικές ουσίες τη διαδικασία επούλωσης.

3. Είναι το μόνιμο μακιγιάζ συμβατό με το λήφτινγκ ή το μπότοξ στο πρόσωπο;

Το μόνιμο μακιγιάζ στα φρύδια είναι συμβατό και συμπληρωματικό με αυτές τις επεμβάσεις και μπορεί να γίνει πριν ή μετά από μια επέμβαση. Αυτές οι επεμβάσεις δε γίνονται ακριβώς πάνω στα φρύδια, έτσι το σχήμα τους δεν θα επηρεαστεί, ούτε λιγότερο ούτε περισσότερο, από το αν έχει γίνει μόνιμο μακιγιάζ στα φρύδια. [11]

4.Εάν τα φρύδια πάρουν μία γκριζα ή ροζ απόχρωση, τι γίνεται σε αυτή την περίπτωση;

Το φαινόμενο των γκριζών ή άτονων σα στάχτη φρυδιών μετά από ένα μόνιμο μακιγιάζ δεν είναι σπάνιο και δεν έχει κατανοηθεί πλήρως. Κατά πάσα πιθανότητα, το βασικό χρώμα του δέρματος του ατόμου που αντιμετωπίζει κάτι ανάλογο έχει ψυχρές αποχρώσεις και το συγκεκριμένο χρωστικό που χρησιμοποιήθηκε δεν περιείχε αρκετά ζεστά χρώματα για να εξουδετερωθούν. Ο τεχνικός μπορεί να διορθώσει αυτή την απόχρωση σε μία δεύτερη συνεδρία χρησιμοποιώντας ένα χρωστικό με ζεστούς τόνους. Το αντίστροφο συμβαίνει όταν το φρύδι έχει πάρει μία πορτοκαλί απόχρωση , η οποία πρέπει να εξουδετερωθεί με τόνους που τείνουν προς το πράσινο.

5.Μπορεί να διορθωθεί ένα φρύδι που έγινε με τεχνική γεμίσματος tribal;

Ναι. Ο τεχνικός μπορεί να καλύψει το παλιό φρύδι με ένα χρώμα που το εξουδετερώνει και να δημιουργήσει την εντύπωση καινούργιων τριχών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΜΟΝΙΜΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΩΝ ΜΑΤΙΩΝ

8.1. Λόγοι εφαρμογής του μόνιμου μακιγιάζ στα μάτια

Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενο κεφάλαιο το μόνιμο μακιγιάζ απευθύνεται στις γυναίκες που πάνε συχνά γυμναστήριο, στην πισίνα ή στη θάλασσα και τις απαλλάσσει από το συνεχές βιαστικό μακιγιάρισμα και ντεμακιγιάρισμα. Εκτός από το μεγάλο κέρδος πρωινού χρόνου, ένας από τους πολλούς λόγους που ωθούν μια γυναίκα στο να κάνει μόνιμο μακιγιάζ στα μάτια της, είναι αν φοράει γυαλιά οράσεως, όπως στην περίπτωση για παράδειγμα που έχει μυωπία ή πρεσβυωπία. Ακόμη το γεγονός ότι είναι αδέξια και δεν έχει αρκετά σταθερό χέρι για να ζωγραφίσει μία ίσια και λεπτή γραμμή αποτελεί αφορμή ή το ότι είναι αλλεργική στα κλασικά προϊόντα μακιγιάζ των ματιών όπως οι σκιές, τα μολύβια ματιών ή τα eyeliner.

Το μόνιμο μακιγιάζ αποτελεί μία καλή λύση και όταν οι βλεφαρίδες μιας γυναίκας είναι ανύπαρκτες ή πολύ άτονες ή όταν έχει τη συνήθεια να βάζει ψεύτικες ή να τις βάφει. Όπως είναι γνωστό πολλές φορές, η απώλεια των βλεφαρίδων μπορεί να οδηγήσει κάποιον στη λύση του μόνιμου μακιγιάζ. Και κυρίως στην περίπτωση των ανδρών που ένα κλασικό eyeliner δε μπορεί να αναπληρώσει το πρόβλημα και να εξασφαλίσει ένα ικανοποιητικό αποτέλεσμα. Τότε η διαδικασία που ακολουθείτε στο μόνιμο μακιγιάζ είναι να ξαναζωγραφιστούν ψεύτικες βλεφαρίδες, ακριβώς όπως ξαναζωγραφίζεται με την τεχνική της “τρίχας-τρίχας” ένα αραιό φρύδι. Η τεχνική είναι ιδιαίτερα δύσκολη και απαιτεί έναν έμπειρο τεχνικό.

8.2. Διαδεδομένες τεχνικές

8.2.α. Η τεχνική του eyeliner και του lashliner

Το περίγραμμα ματιών με μόνιμο μακιγιάζ, που αποκαλείτε και eyeliner, έχει σαν σκοπό να ομορφύνει το σχήμα των ματιών και να τονίσει το βλέμμα σε περίπτωση που οι βλεφαρίδες είναι αραιές, ανοιχτόχρωμες ή ανύπαρκτες. Όταν λέμε eyeliner εννοούμε πιο συγκεκριμένα μια συνεχή γραμμή που μπορεί να γίνει λεπτή αν εφαρμοστεί μία σειρά δερματόχρωσης ανάμεσα στις βλεφαρίδες για κάτι διακριτικό ή μια πιο παχιά όπως στο κλασικό μακιγιάζ αν εφαρμόσουμε πολλές σειρές δερματόστιξης. Το eyeliner μπορεί να γίνει και στο πάνω αλλά και στο κάτω βλέφαρο. Όταν ο σκοπός είναι ένα πολύ διακριτικό αποτέλεσμα δερματοχρωματίζονται μικρές βούλες

ανάμεσα στις βλεφαρίδες κάτι που έχει ως αποτέλεσμα να τονιστεί το βλέμμα. Σε αυτήν την περίπτωση μιλάμε για lashliner. Η διαφορά μεταξύ eyeliner και lashliner δεν είναι και τόσο απόλυτη. Για την ακρίβεια αν πλησιάσουν πολύ οι κουκκίδες ενός lashliner θα δώσουν την ψευδαίσθηση ενός eyeliner. Το eyeliner απευθύνεται στις γυναίκες που κάνουν ήδη eyeliner με κλασικό μακιγιάζ και είναι συνηθισμένες σε αυτό. Το lashliner απευθύνεται κυρίως σε γυναίκες που επιθυμούν ένα φυσικό μακιγιάζ που να τονίζει το βλέμμα. Το lashliner είναι δυνατόν να γίνει μόνο στο κάτω ή μόνο στο άνω βλέφαρο. Για να είναι ακόμα πιο διακριτικό, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένα ελαφρύ καστανό ως χρώμα διάστιξης. [11,12]

8.2.β. Η τεχνική του smudge eyeliner και του flash eyeliner

Εκτός από τα κλασσικό eyeliner ή το lashliner, ο τεχνικός μπορεί να μικροχρωματίσει με μία απαλή σκιά τα βλέφαρα σαν μάσκα ή ακόμα να δημιουργήσει ένα θολό eyeliner το γνωστό στο κλάδο της αισθητικής ως smudge eyeliner, που είναι μία γραμμή eyeliner η οποία σβήνει σταδιακά προς το βλέφαρο χωρίς να έχει σαφή όρια. Για άτομα που δεν έχουν πολλές βλεφαρίδες ή των οποίων οι κάτω βλεφαρίδες είναι πολύ ανοιχτόχρωμες, ο τεχνικός μπορεί επίσης να ζωγραφίσει ψεύτικες βλεφαρίδες. Αν επιθυμία του πελάτη είναι να τονίσει ακόμα περισσότερο το eyeliner του, τότε ο αισθητικός μπορεί να δερματοχρωματίσει με ένα πολύ απαλό ανοιχτό χρώμα τον περίγυρο του eyeliner ή ακόμα να κάνει ένα συνδυασμό χρωμάτων που να τονίζουν ακόμα περισσότερο το φυσικό χρώμα των ματιών του ενδιαφερόμενου. Η τεχνική αυτή είναι γνωστή και ως flash eyeliner. Το μόνιμο μακιγιάζ μας δίνει επίσης τη δυνατότητα, να διορθωθεί οπτικά μία αντι-αισθητική κλίση των ματιών ή ακόμα και η βλεφαρόπτωση. [11,12]

8.2.γ. Η τεχνική trait-de- kohl

Εκτός από τις εφαρμογές που αναφέρθηκαν και είναι πιο διαδεδομένες στις ανεπτυγμένες χώρες του κόσμου υπάρχει μία ακόμη τεχνική, το λεγόμενο trait- de- kohl. Πρόκειται για ένα μακιγιάζ που κάνουν οι γυναίκες στη βόρεια

Αφρική για να μικροχρωματίσουν το εσωτερικό μέρος του βλεφάρου, δηλαδή το μαλακό μέρος. Κάτι τέτοιο δε συνίσταται διότι εκτός του ότι είναι αρκετά δύσκολη και επικίνδυνη διαδικασία, τα χρωστικά βρίσκονται σε συνεχή επαφή με τα άλατα των δακρύων και σβήνουν γρήγορα. [1]

8.3. Ιδανικό σχήμα eyeliner

Το σχέδιο ενός eyeliner δεν έχει την ίδια ελευθερία με το σχέδιο των φρυδιών. Υπάρχει φυσικά η δυνατότητα να προεκταθεί η γραμμή ή να γίνουν πολλά είδη “ουράς” στο εξωτερικό των ματιών όπως και στο κλασσικό μακιγιάζ για να μεγαλώσουν τα μάτια ή να φαίνονται πιο σχιστά, αλλά πρέπει πάντα να αποφεύγετε ο μικροχρωματισμός μεγάλων σχεδίων στην έξω άκανθο δηλαδή προς τους κροτάφους. Κάτι τέτοιο προτιμάται για πολλούς λόγους:

1. Κυρίως για αισθητικούς λόγους. Το μακιγιάζ θα καταλήξει πολύ θεατρικό, δε θα φαίνεται φυσικό και θα είναι πολύ αργά αν ο πελάτης το μετανιώσει.
2. Επιπλέον, εκείνο το σημείο δεν μικροχρωματίζεται εύκολα και τα πολλά περάσματα κουράζουν το μάτι και την επιδερμίδα του πελάτη και ίσως προκληθούν αιματώματα.
3. Τέλος, σε εκείνα τα σημεία η επιδερμίδα είναι ιδιαίτερα λεπτή και ευαίσθητη και υπάρχει κίνδυνος διάχυσης των χρωστικών.

Αν παρόλα αυτά ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί να κάνει ένα μεγάλο eyeliner, τότε είναι προτιμότερο αυτό να γίνει σε δύο συνεδρίες και αφού ο αισθητικός κάνει προηγουμένως το σχέδιο. Όσον αφορά τώρα την έξω άκανθο των ματιών προς τη μύτη δηλαδή, δεν πρέπει η γραμμή να ξεπερνάει την τελευταία βλεφαρίδα. Διότι αν η γραμμή του eyeliner είναι πολύ κοντά στα μάτια τότε το μάτι μικραίνει. Το σχήμα του eyeliner πρέπει συνήθως να ακολουθεί πιστά τη γραμμή των βλεφαρίδων και να μην ξεφύγει ποτέ πολύ από την πρώτη και την τελευταία βλεφαρίδα. Αυτά ισχύουν και για το άνω και για το κάτω eyeliner. Ας υπογραμμίσουμε τέλος, ότι συνήθως, εκτός από τις περιπτώσεις διόρθωσης, το άνω και το κάτω eyeliner πρέπει να είναι ευθυγραμμισμένα στην έξω άκανθο και ότι το κάτω eyeliner πρέπει να είναι

πάντα πιο λεπτό μία ή το πολύ δύο σειρές δερματόχρωσης από το άνω. Σε πολλές περιπτώσεις όμως μία μικρή παρέκκλιση της γραμμής του eyeliner μπορεί να διορθώσει μία μικρή ανισορροπία του προσώπου. [1]

8.3.α. Διορθώσεις με eyeliner

Στη συνέχεια ακολουθούν ορισμένα παραδείγματα διορθώσεων με eyeliner ανάλογα με το σχήμα των ματιών και την απόσταση που έχουν αυτά μεταξύ τους.

- Όταν τα μάτια έχουν μικρή απόσταση μεταξύ τους, τότε δημιουργείται λεπτό eyeliner που αρχίζει από τη μέση τους και γίνεται λίγο πιο παχύ όσο πλησιάζουμε την έξω άκρη δηλαδή προς τους κροτάφους.
- Όταν τα μάτια έχουν μεγάλη απόσταση μεταξύ τους, τότε εφαρμόζεται απαλό eyeliner γύρω από τα μάτια αποφεύγοντας να τονιστεί το εξωτερικό της ακάνθου.
- Εάν τα μάτια είναι στρογγυλά, τότε σχεδιάζεται ένα λεπτό eyeliner που επεκτείνεται ευθύγραμμα προς τα έξω αποφεύγοντας να τονιστεί η στρογγυλάδα.
- Εάν τα μάτια δείχνουν θλιμμένα, τότε το άνω eyeliner πρέπει να σχηματίζει μία μικρή ανοδική γωνία προς το εξωτερικό της ακάνθου. Το κάτω eyeliner πρέπει να είναι λίγο πιο γεμάτο προς το κέντρο και να σχηματίζει και αυτό μία ανοδική πορεία προς τα έξω.
- Όταν πρόκειται για εξόφθαλμα μάτια, τότε σχηματίζεται λεπτό eyeliner που πρέπει να είναι λίγο πιο έντονο και παχύ στην εσωτερική άκρη δηλαδή κοντά στα μάτια. [2]

Το χρώμα του eyeliner είναι συνήθως το μαύρο ή το καστανό σκούρο. Κάτι τέτοιο δεν είναι απολυτό και υποχρεωτικό και έχει να κάνει καθαρά με την επιθυμία του πελάτη. Άλλωστε υπάρχουν ορισμένες γυναίκες που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν ένα γαλάζιο ή ένα πράσινο eyeliner. Σε αυτή την περίπτωση καλό είναι να υπάρχει ενημέρωση από τον αισθητικό για το πως θα εξελιχτεί το χρώμα με το πέρασμα του χρόνου.

8.4 Αντενδείξεις μόνιμου μακιγιάζ στην περιοχή των ματιών

Όπως είναι λογικό υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις κατά τις οποίες πρέπει να αποφεύγετε η χρήση του μόνιμου μακιγιάζ στην ιδιαίτερα ευαίσθητη περιοχή των ματιών. Συνήθως κάτι τέτοιο ισχύει αν υπάρχει κάποιο πρόβλημα με την επιδερμίδα των βλεφάρων ή την επούλωση της επιδερμίδας εκεί. Ακόμη το μόνιμο μακιγιάζ στα μάτια πρέπει να αποφύγετε αν παρουσιάζεται κάποια υπερευαισθησία των ματιών όταν τρίβονται ή όταν πιέζονται όπως σε περίπτωση γλαυκώματος ή όταν μπαίνει σκόνη μέσα τους. Είναι αυτονόητο ότι, για να γίνει ένα μόνιμο μακιγιάζ στο μάτι, δεν πρέπει να υπάρχει η παραμικρή υπόνοια οφθαλμολογικής πάθησης από ιούς, βακτηρίδια ή αλλεργίες. Αν υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία, πρέπει οπωσδήποτε να ζητείται η γνώμη και η συγκατάθεση ενός οφθαλμίατρου. Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί, ότι εφόσον το μόνιμο μακιγιάζ πραγματοποιείται ανάμεσα στα βλέφαρα και όχι μέσα στο μάτι ούτε πάνω στην επιδερμίδα των άνω βλεφάρων εκεί όπου τοποθετείτε η σκιά του μακιγιάζ, αν παρουσιάζονται αλλεργίες σε εκείνα τα σημεία, δε σημαίνει ότι θα παρουσιαστεί και πρόβλημα αλλεργίας στο μόνιμο μακιγιάζ των ματιών. Αντίθετα, η αλλεργία στα κλασσικά προϊόντα μακιγιάζ αποτελεί μία από τις πιο συχνές ενδείξεις για μόνιμο μακιγιάζ στα μάτια. Ωστόσο αν υπάρχει ο φόβος μίας αλλεργικής αντίδρασης από το ίδιο το μόνιμο μακιγιάζ, ο αισθητικός έχει την δυνατότητα να κάνει ένα μικρό τεστ ευαισθησίας στον ενδιαφερόμενο. [1]

8.5. Συνέπειες

Ένα μόνιμο μακιγιάζ στα μάτια είναι περισσότερο εντυπωσιακό παρά οδυνηρό. Αμέσως μετά το πέρας της συνεδρίας, ο πελάτης έχει την αίσθηση ενός απλού τραβήγματος στην περιοχή. Τα μάτια ίσως να εμφανίζονται λίγο ερεθισμένα και πρησμένα αλλά κάτι τέτοιο κρατάει για δυο εικοσιτετράωρα το πολύ. Παρόλο που δίνεται η αίσθηση κνησμού στα μάτια πρέπει όσο το δυνατόν να αποφεύγεται η τριβή της περιοχής για τις επόμενες ημέρες. Η επιδερμίδα γύρω από τα μάτια είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη, για αυτό το λόγο αν

το μόνιμο μακιγιάζ διαρκεί πολλή ώρα όταν δηλαδή το σχήμα είναι πολύ μεγάλο ή ορισμένα σημεία δεν συγκροτούν τα χρωστικά, είναι καλύτερα να αναβάλετε η συνέχεια της μικροχρωμάτισης για μία επόμενη συνεδρία. Σε πολύ σπάνιες περιπτώσεις, μπορεί να σχηματιστεί ένα μικρό αιμάτωμα στα βλέφαρα κάτι που πιθανόν θα δημιουργηθεί στην περίπτωση που η βελόνα τρυπήσει ένα μικροσκοπικό αγγείο. Έπειτα το αιμάτωμα διαχέεται προς τα κάτω, το χρώμα παρουσιάζει αλλαγή και είναι σε θέση να απορροφηθεί σε μία εβδομάδα. Ωστόσο υπάρχουν και κατάλληλες κρέμες οι οποίες επιταχύνουν αυτή τη διαδικασία. Όλες αυτές οι ενοχλήσεις δεν οφείλονται μόνο στη βελόνα αλλά και στους μικροσκοπικούς κόκκους χρωστικού που εκτοξεύονται μέσα στο μάτι, στους επανειλημμένους καθαρισμούς με το βαμβάκι, στην ενδεχόμενη χρήση αλκοολούχου αντισηπτικού και στο τράβηγμα της επιδερμίδας που κάνει ο αισθητικός κατά τη διάρκεια της έγχυσης χρωστικής. Αυτό σημαίνει ότι ο ερεθισμός μετά από ένα eyeliner είναι καθαρά μηχανικός και δεν οφείλεται σε αλλεργία ή μόλυνση. Υπάρχουν πολλά καταπραυντικά καλλυντικά που ανακουφίζουν από αυτά τα είδη ερεθισμού του επιπεφυκότα. Αν όμως ο οποιοσδήποτε πόνος ή ερεθισμός συνεχιστεί περισσότερο από ένα σαρανταοκτάωρο, πρέπει να ακολουθεί μια επίσκεψη σε κάποιον οφθαλμίατρο για να εξετάσει αν έχει προκύψει κάποια μεταγενέστερη μικροβιακή μόλυνση. [1]

8.6. Τα αναισθητικά των ματιών

Οι αναισθητικές κρέμες που χρησιμοποιούνται στο μάτι δεν είναι ίδιες με αυτές που χρησιμοποιούνται στα φρύδια ή στα χείλη. Έχουν ένα pH όσον το δυνατόν πιο ουδέτερο. Συνεπώς κάτι τέτοιο ελαχιστοποιεί τις πιθανότητες για οποιοσδήποτε μικροενοχλήσεις. Αν παρόλα αυτά υπάρχει η αίσθηση ενόχλησης κατά την εφαρμογή όπως ανυπόφορο τσούξιμο, ο τεχνικός πρέπει να ξεπλύνει την περιοχή με άφθονο φυσιολογικό ορό. Η έγχυση χρωστικής στα βλέφαρα είναι απολύτως υποφερτή και μπορεί κάλλιστα να γίνει και χωρίς αναισθητικά. Ορισμένοι αισθητικοί προτείνουν μία τοπική αναισθησία με ένεση πάντα σε συνεργασία με έναν γιατρό. Κάτι τέτοιο όμως, όχι μόνο δεν είναι αναγκαίο, αλλά είναι και επικίνδυνο για την περιοχή των ματιών. [1]

8.7. Συχνές ερωτήσεις

Στη συνέχεια παραθέτονται οι πιο συχνές ερωτήσεις που μπορεί να προβληματίζουν έναν μελλοντικό υποψήφιο που ενδιαφέρεται να δοκιμάσει το μόνιμο μακιγιάζ στη περιοχή των ματιών.

1. Μπορεί το μόνιμο μακιγιάζ να προκαλέσει απώλεια των βλεφαρίδων;

Σε καμιά περίπτωση δεν έχει παρατηρηθεί κάτι τέτοιο. Η έγχυση χρωστικής δεν γίνεται πάνω στις βλεφαρίδες αλλά ανάμεσά τους, αμέσως πιο κάτω ή πιο πάνω και δεύτερον, τα χρωστικά τοποθετούνται πιο επιφανειακά από τις ρίζες των βλεφάρων.

2. Τι γίνεται όταν ο πελάτης φοράει φακούς επαφής;

Θα μπορούσε κανείς να νομίζει ότι οι φακοί επαφής προστατεύουν το μάτι από την αναπόφευκτη και τελείως ακίνδυνη εκτόξευση χρωστικών που γίνεται την ώρα της μικροχρωμάτισης. Στην πραγματικότητα όμως, οι φακοί μπορούν να παγιεύσουν τα χρωστικά και να πληγώσουν το μάτι. Η καλύτερη λύση είναι να μη φοράει φακούς επαφής ο πελάτης κατά τη διάρκεια της συνεδρίας και να ζητήσει από τον τεχνικό να χρησιμοποιήσει ένα προστατευτικό κολλύριο.

3. Το μόνιμο μακιγιάζ στα μάτια είναι συμβατό με μία επέμβαση βλεφαροπλαστικής;

Η βλεφαροπλαστική είναι, όχι μόνο συμβατή με το μόνιμο μακιγιάζ στα μάτια, αλλά και συμπληρωματική διότι η πρώτη βελτιώνει χειρουργικά το σχήμα, ενώ η δεύτερη τονίζει χρωματικά το βλέμμα. Όμως αν υπάρχει η επιθυμία για μία επέμβαση βλεφαροπλαστικής, τότε το καλύτερο είναι αυτή η επέμβαση να γίνει μερικούς μήνες πριν από το μόνιμο μακιγιάζ στα μάτια. Αν η χειρουργική επέμβαση γίνει μετά το μόνιμο μακιγιάζ, όχι μόνο μπορεί να αφαιρεθεί ένα μέρος του μικροχρωματισμένου σχήματος, αλλά και η ποσότητα που θα αφαιρεθεί δε θα είναι η ίδια καθώς τα δύο βλέφαρα δεν έχουν αναγκαστικά την ίδια ελαστικότητα. [12]

4.Μπορώ να συνδυάσω το μόνιμο μακιγιάζ με την περμανάντ ή το βάψιμο των βλεφαρίδων

Η περμανάντ ή το βάψιμο αφορούν τις βλεφαρίδες και κρατούν από μερικές βδομάδες μέχρι λίγους μήνες. Το μόνιμο μακιγιάζ αφορά την επιδερμίδα των βλεφάρων και διαρκεί μερικά χρόνια. Πρέπει να γίνει επισήμανση ότι οι τεχνικές είναι τελείως ανεξάρτητες και μπορούν να συνδυαστούν για να δώσουν στο μάτι μία καταπληκτική ζωντάνια. Καλό όμως είναι να υπάρχει ένα πέρας μία με δύο εβδομάδες να σταθεροποιηθεί το μόνιμο μακιγιάζ, προτού τοποθετηθεί οποιαδήποτε χημική ουσία στα βλέφαρα. [11]

5.Το χρώμα ή το σχήμα του eyeliner δεν μου αρέσει. Μπορώ να το διορθώσω ή να το σβήσω;

Η εξέλιξη του αρχικού μαύρου χρώματος σε ένα γκριζο χρώμα είναι κατά κανόνα αναπόφευκτη, καθώς αντιστοιχεί στο σταδιακό αποχρωματισμό. Σε αυτήν την περίπτωση, πρέπει να γίνει μια νέα επίσκεψη στον αισθητικό για να το ξαναφρεσκάρει. Αντίθετα, η αλλοίωση του αρχικού χρώματος σε ένα άλλο χρώμα σημαίνει ότι το αρχικό χρώμα περιείχε αυτό το χρώμα και πρέπει να το διορθώσει ο τεχνικός.

Το ολοκληρωτικό σβήσιμο ενός eyeliner είναι αδύνατο χωρίς χειρουργική επέμβαση, διότι η οποιαδήποτε ουσία αποχρωματισμού ή το laser δεν μπορούν να εφαρμοστούν γύρω από τα μάτια.

Για την αποφυγή μίας τέτοιας ακραίας λύσης, μπορεί να ζητηθεί από τον τεχνικό να καλύψει το αρχικό σχέδιο με ένα κατάλληλο χρώμα που θα εξουδετερώσει ή θα μειώσει την ανεπιθύμητη απόχρωση ή ένταση. Μία ήπια διαδικασία σβησίματος με αλατισμένο νερό μπορεί επίσης να μειώσει την ένταση του μόνιμου μακιγιάζ. [12]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΜΟΝΙΜΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΩΝ ΧΕΙΛΙΩΝ

9.1. Η διαδικασία περιγράμματος στα χείλη

Μία από τις διαδικασίες του μόνιμου μακιγιάζ στα χείλη αποτελεί η μικροχρωμάτιση του ορίου που χωρίζει το εσωτερικό χείλος με το κανονικό δέρμα του προσώπου. Αυτό το όριο που είναι γνωστό και με τον όρο *vermillion line* ξεχωρίζει συνήθως από τη λευκή απόχρωσή του, ενώ άλλες φορές είναι λιγότερο εμφανές. Στο λεξιλόγιο των αισθητικών υπάρχει ο όρος *lipliner* που σημαίνει τη μικροχρωμάτιση ενός μόνιμου περιγράμματος που θα ακολουθήσει, λίγο έως πολύ, το φυσικό όριο. Το πάχος του περιγράμματος φυσικά μπορεί να είναι λίγο έως πολύ μεγάλο και να συμπληρωθεί με ένα απαλό σβήσιμο που θα το συνδέει, χρωματικά, με το χρώμα των χειλιών. Το σβήσιμο αυτό γνωστό και ως «ντεγκραντέ» είναι αναγκαίο αν το περίγραμμα ξεφεύγει αμυδρά από το φυσικό όριο. Αν γίνει η σωστή επιλογή χρώματος και το περίγραμμα ταιριάζει με το υπόλοιπο πρόσωπο, το εσωτερικό του χείλους “διογκώνεται” απαλά και αποκτάει μία όμορφη φυσική απόχρωση χωρίς καν να βαφτεί. Κάνοντας μόνο ένα απλό περίγραμμα με τη χρήση του μόνιμου μακιγιάζ στα χείλη, δίνεται πολύ εύκολα η εντύπωση ότι βάφτηκε ελαφρά το σύνολο των χειλιών, όπως στο κλασικό μακιγιάζ. Το άνω χείλος, στην ώριμη γυναίκα, έχει την τάση να συρρικνώνεται και να χάνει το αρχικό του χρώμα. Το κάπνισμα μπορεί επίσης να επιταχύνει αυτή τη διαδικασία. Το μόνιμο μακιγιάζ μπορεί να αποκαταστήσει το αρχικό σχήμα και χρώμα και να διορθώσει τυχόν ασυμμετρίες.

9.1.α. Σχήμα και πάχος του περιγράμματος

Όσον αφορά τη θέση και το σχήμα του *lipliner*, ο τεχνικός πρέπει να σέβεται, όσο το δυνατόν, το φυσικό σχήμα του χείλους. Το οποιοδήποτε περίγραμμα θα πρέπει πάντα να “δένει” με το υπόλοιπο χείλος. Πρέπει να αποφεύγεται ένα πολύ παχύ περίγραμμα, όπως πρέπει επίσης να αποφεύγετε ένα πολύ λεπτό και έντονο περίγραμμα, καθώς το αποτέλεσμα είναι αφύσικο. Το μόνιμο μακιγιάζ στα χείλη χρειάζεται ακρίβεια. Για αυτόν τον λόγο, δεν πρέπει ποτέ να γίνεται η μικροχρωμάτιση των χειλιών χωρίς να γίνει προηγουμένως ένα προκαταρκτικό σχήμα με ένα μολύβι κλασικού μακιγιάζ. Αυτό φυσικά ισχύει για όλες τις αισθητικές πράξεις μικροχρωμάτισης

και είναι κάτι που πρέπει να ακολουθείται πιστά από όλους τους τεχνικούς του μόνιμου μακιγιάζ. [1,2]

9.1.β. Τεχνική λευκού περιγράμματος

Μια ακόμη διαφορετική τεχνική περιγράμματος χειλιών έχει να κάνει με την προσθήκη ενός λευκού χρώματος γύρω από αυτά. Η τεχνική χρησιμοποιείται συνήθως για να δημιουργήσει μία ανεπαίσθητη σκίαση στο άνω ή το κάτω χείλος των ανδρών και να δώσει μία ψευδαίσθηση όγκου. Η ίδια τεχνική μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για να τονιστεί χρωματικά το μικροχρωματισμένο περίγραμμα στα γυναικεία χείλη, χωρίς να γίνει χρήση εντονότερων χρωμάτων. [12]

9.1.γ. Τονισμός της μέσης του άνω χείλους

Το μόνιμο μακιγιάζ έχει τη δυνατότητα επίσης να τονίσει ή να αλλάξει το σημείο της μέσης του άνω χείλους, γνωστό ως «καρδιά των χειλιών». Μπορεί να το κάνει μυτερό, πιο λείο ή κάτι ενδιάμεσο. Μία μυτερή “καρδιά” ταιριάζει σε μία πιο εξεζητημένη γυναίκα και χαρίζει προκλητική αυστηρότητα, ενώ ένα πιο στρογγυλό σχήμα προσδίδει έντονο αισθησιασμό. [12]

9.2. Γέμισμα χειλιών

Το γέμισμα των χειλιών με μόνιμο μακιγιάζ είναι μια διαδικασία που συνήθως δεν ικανοποιεί απόλυτα αυτόν που τη δέχεται, και κάτι τέτοιο ισχύει πρώτον διότι τα χείλη δεν έχουν μεγάλη ικανότητα συγκράτησης των χρωστικών που δέχονται, και γιατί το γέμισμα εξασθενεί πιο γρήγορα από το περίγραμμα⁴. Κάτι τέτοιο σημαίνει ότι ο πελάτης δεν πρέπει ποτέ να περιμένει να δει την ίδια έντονη απόχρωση και φωτεινότητα όπως με ένα κλασσικό ρουζ. Είναι ίσως η μόνη περίπτωση που μπορεί να γίνει προτίμηση ενός

---

⁴ Το κανονικό δέρμα του προσώπου, έξω από τα χείλη, έχει ποσοστό συγκράτησης των χρωστικών 80% με 100%, στο δέρμα πάνω στο φυσικό όριο το ποσοστό κατεβαίνει στα 60% με 80%, ενώ στο εσωτερικό των χειλιών μειώνεται στα 20% με 50%. Αν ο τεχνικός χρησιμοποιήσει την ίδια πυκνότητα χρώματος και την ίδια ένταση μικροχρωμάτισης σε όλα τα σημεία, το αποτέλεσμα δεν θα είναι ικανοποιητικό

οργανικού χρωστικού λόγω της διαφάνειας και της φωτεινότητας που αυτό προσφέρει. Το γέμισμα των χειλιών, αν γίνει από έναν έμπειρο τεχνικό, μπορεί να δώσει μία χρωματική ψευδαίσθηση ενός τρισδιάστατου φυσικού γεμίσματος. Αυτό συμβαίνει βέβαια, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει ήδη ένας ελάχιστος φυσικός όγκος. Το γέμισμα των χειλιών συνίσταται επίσης για δερματολογικούς λόγους όπως σε περιπτώσεις λεύκης και πάντα με τη συμβουλή του δερματολόγου που είναι αναγκαία. [11]

9.3. Η εξέλιξη του χρώματος στα χείλη τις επόμενες εβδομάδες

Το χρώμα στα χείλη εξελίσσεται όπως και στα άλλα μέρη του προσώπου. Η ιδιαιτερότητα των χειλιών σε σχέση με τα φρύδια ή τα μάτια συνίσταται στο ότι το ταχύτερο ξεθώριασμα αναπληρώνεται από μία μερική επαναφορά του χρώματος. Αυτό οφείλεται στην επούλωση του βλεννογόνου. Δηλαδή τα χείλη ξανοίγουν στην αρχή και ενδεχομένως ξανασκουραίνουν λίγο, μετά από μερικές εβδομάδες. Το τελικό χρώμα είναι πάντα πιο ανοιχτό από το αρχικό. [1]

9.4. Αύξηση και μείωση του όγκου των χειλιών

Τις περισσότερες φορές προτρέπει κανείς στο μόνιμο μακιγιάζ για να δώσει ένα σχήμα στα χείλη όταν τα όριά τους είναι ασαφή ή να τους χαρίσει ένα φυσικό όγκο. Με το μόνιμο μακιγιάζ όμως μπορεί και να δοθεί η ψευδαίσθηση της μείωσης του όγκου των χειλιών. Όταν κάτι τέτοιο είναι επιθυμητό το περίγραμμα πρέπει να γίνεται στο εσωτερικό του φυσικού ορίου των χειλιών. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο τονισμός και η διόγκωση των χειλιών δεν σημαίνει αναγκαστικά έντονο χρώμα μικροχρωμάτισης, ούτε φυσική επέκταση του φυσικού ορίου. Αντίθετα, ο χρωματικός τονισμός και ο όγκος επιταχύνονται με την αντίθεση χρωμάτων που προκύπτουν από ένα καλοδιαλεγμένο χρώμα για περίγραμμα και το σωστό ντεγκραντέ.

Στην περίπτωση που πρέπει οπωσδήποτε να γίνει διόγκωση των μικρών χειλιών, το σχήμα μπορεί να υπερβεί λίγο το φυσικό όριο και να γίνει στο κανονικό δέρμα. Αυτό όμως, απαιτεί μεγάλη προσοχή. Συγκεκριμένα το

μικρό διάκενο που θα δημιουργηθεί πρέπει οπωσδήποτε να ενωθεί με το παλιό φυσικό περίγραμμα και να δέσει με το ντεγκραντέ. Τέτοιου είδους υπερβάσεις απαιτούν προσοχή, καθώς όλα τα σημεία μέσα ή γύρω από τα χείλη δεν έχουν την ίδια ικανότητα συγκράτησης του χρωστικού. [1]

9.5. Αισθητικοί κανόνες διόρθωσης ασυμμετριών

Η μορφολογία του χείλους είναι συνδεδεμένη με τη μορφολογία της μύτης. Ο σημαντικότερος αισθητικός κανόνας είναι φυσικά η συμμετρία του χείλους σε σχέση με τον κεντρικό άξονα του προσώπου. Ο κεντρικός άξονας πρέπει αναγκαστικά να περνάει από το κατώτερο σημείο του άνω χείλους και το κατώτερο σημείο του κάτω χείλους. Ο ίδιος κανόνας συμμετρίας λέει επίσης ότι, οι αποστάσεις και οι καμπυλότητες αριστερά και δεξιά είναι ίδιες, αλλά επίσης ότι το ύψος και οι αποστάσεις στην καρδιά του χείλους είναι συμμετρικά. Το γεγονός ότι υπάρχουν θεωρητικοί μορφολογικοί κανόνες δε σημαίνει ότι πρέπει αναγκαστικά και να τηρούνται. Τα χείλη δεν είναι πάντα συμμετρικά σε όλα τα άτομα. Έτσι, ακόμα και αν υπάρχει ο στόχος μίας τέλει συμμετρίας, δεν μπορεί να αποκτηθεί διότι δεν γίνεται να ξεφύγει ο τεχνικός κατά πολύ από το φυσικό περίγραμμα των χειλιών. Όταν η ασυμμετρία είναι σημαντική, ο τεχνικός μπορεί να την μειώσει αλλάζοντας λίγο προς τα μέσα ή προς τα έξω το περίγραμμα. Τα χείλη δεν επιτρέπουν τη γραφική ελευθερία των φρυδιών. [2]

9.6. Ιδανικό χρώμα χειλιών

Αντίθετα με το σχήμα των χειλιών, δεν υπάρχει ένας γενικός κανόνας για το σωστό χρώμα για τα χείλη. Το χρώμα βαφής των χειλιών είναι κάτι καθαρά υποκειμενικό. Για το μόνιμο μακιγιάζ δίνεται η πιθανότητα επιλογής μίας μεγάλης ποικιλίας χρωμάτων, αντίστοιχες με τις αποχρώσεις που βρίσκονται και στο κλασικό μακιγιάζ όπως ροζ, μπορντό, η σοκολατί. Ο τεχνικός μπορεί να τοποθετήσει πάνω ή δίπλα στα χείλη, μερικές σταγόνες χρωστικού από τα χρώματα που είναι επικρατέστερα για να τα συγκρίνει μαζί

με τον πελάτη, αλλά πρέπει και να τον ενημερώσει ότι το τελικό χρώμα δεν θα είναι ακριβώς το ίδιο.

Το ιδανικότερο είναι να προκύψει ακριβώς το ίδιο χρώμα με το κλασσικό ρουζ που χρησιμοποιεί ο καθένας. Αυτό όμως δεν είναι ούτε εύκολο ούτε επιθυμητό. Δεν είναι εύκολο διότι το τελικό χρώμα θα φαίνεται μετά από ένα μήνα περίπου και δεν είναι επιθυμητό γιατί, ο σκοπός του μόνιμου μακιγιάζ δεν είναι να μακιγιάρει, όπως το κλασσικό, αλλά να τονίσει και να ισορροπήσει το περίγραμμα των χειλιών. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει το χρώμα να είναι πιο φυσικό από ένα κλασσικό ρουζ. Πολλοί πελάτες επιθυμούν ένα τόσο φυσικό περίγραμμα που θεωρούν ότι πρέπει να χρησιμοποιούν ακριβώς το ίδιο χρώμα με το εσωτερικό των χειλιών τους. Κάτι τέτοιο δεν έχει νόημα γιατί ένα περίγραμμα πρέπει να είναι αναγκαστικά πιο σκούρο από τα χείλη, αλλιώς τα όρια των χειλιών είναι ασαφή και το αποτέλεσμα τελείως αντιαισθητικό.

Για την επιλογή του χρώματος των χειλιών πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η βασική απόχρωση του δέρματος. Όμως, όποια και αν είναι η τυπολογία του δέρματος, τα χείλη έχουν πάντα μία κρύα απόχρωση λόγω των άφθονων αγγείων που συγκλίνουν σε εκείνα τα σημεία. Αυτό σημαίνει ότι το χρώμα που θα επιλεγεί πρέπει πάντα, να περιέχει μία ζεστή απόχρωση βασισμένη στο πορτοκαλί. [1]

9.7. Αντενδείξεις- Έρπητας

Οι αντενδείξεις στην περιοχή των χειλιών ακολουθούν τις ίδιες γενικές αντενδείξεις του μόνιμου μακιγιάζ. Σε ότι αφορά τα χείλη ειδικότερα, πρέπει να δίνεται προσοχή σε οποιαδήποτε χρόνια ή οξεία πάθηση που μπορεί να αλλοιώσει το χρώμα, την επιδερμίδα ή το σχήμα τους όπως είναι η λεύκη, το έγκαυμα, ή τα εξανθήματα.

Μεγάλη προσοχή πρέπει να δίνεται σε μία ιδιαίτερα συχνή πάθηση, αυτή του οποιουδήποτε τύπου έρπητα των χειλιών. Η έγχυση χρωστικής στα χείλη μπορεί να προκαλέσει την αναζωπύρωση ενός λανθάνοντος έρπητα. Είναι αυτονόητο ότι είναι αδύνατες οι οποιεσδήποτε καλλωπιστικές ή αισθητικές επεμβάσεις σε παραμορφωμένα από τον έρπη ή τα εξανθήματα

χείλη. Αν κάποιος δεν έχει παρουσιάσει ποτέ έρπητα στο παρελθόν, τότε ο κίνδυνος είναι μηδαμινός. Σε περίπτωση που υπάρχει ο φόβος της επανεμφάνισης ενός παλιού έρπητα, καλό είναι να ακολουθείτε, τρεις ημέρες πριν το μόνιμο μακιγιάζ, μία κατάλληλη αγωγή σε μορφή αλοιφής ή χαπιών, η οποία πρέπει να συνεχίζετε και τρεις μέρες μετά. [1]

9.8. Συχνές Ερωτήσεις

Στη συνέχεια ακολουθούν οι πιο συχνές ερωτήσεις που μπορούν να δώσουν απαντήσεις στις απορίες πολλών οι όποιοι ενδιαφέρονται για το μόνιμο μακιγιάζ χειλιών.

1. Έχει τη δυνατότητα το μόνιμο μακιγιάζ να μειώσει τις ρυτίδες γύρω από τα χείλη;

Ορισμένες ιατρικές μελέτες τείνουν να δείξουν ότι η παρακέντηση, σε εκείνα τα σημεία του δέρματος, προκαλεί την έκκριση κολλαγόνου και επομένως, ένα μερικό γέμισμα των γειτονικών ρυτίδων για μερικούς μήνες. [1]

2. Μπορούν να συνδυαστούν τα ενέσιμα εμφυτεύματα των χειλιών όπως η σιλικόνη, το κολλαγόνο, ή το υαλουρονικό οξύ για τις ρυτίδες γύρω από τα χείλη με μόνιμο μακιγιάζ; Τι είναι προτιμότερο;

Αν η διάρκεια του ενέσιμου είναι μικρότερη από τη διάρκεια του μόνιμου μακιγιάζ, τότε το μόνιμο μακιγιάζ πρέπει να προηγηθεί. Πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στις ενέσιμες διαδικασίες των χειλιών μετά από ένα μόνιμο μακιγιάζ. Όποιο και αν είναι το είδος του εμφυτεύματος, πρέπει να περάσουν μερικοί μήνες έως ότου σταθεροποιηθεί το μόνιμο μακιγιάζ. Μέχρι στιγμής δεν είναι γνωστό, ποια είναι η συμπεριφορά και η αλληλεπίδραση των χρωστικών με τις διάφορες ουσίες εμφύτευσης. Στην περίπτωση που η ενέσιμη ουσία είναι πιο μακροχρόνια, δηλαδή διαρκεί πάνω από δύο-τρία χρόνια, τότε συνιστάται να γίνει το μόνιμο μακιγιάζ τουλάχιστον τρεις μήνες μετά την επέμβαση.

Όσον αφορά τώρα τη σύγκριση μόνιμου μακιγιάζ με τα ενέσιμα, οι σκοποί τους είναι διαφορετικοί. Ενδείκνυται η λύση του μόνιμου μακιγιάζ αν τα χείλη είναι αρκετά γεμάτα αλλά δεν φαίνονται, λόγω της έλλειψης χρωματικής αντίθεσης ή λόγω της έλλειψης ενός ξεκάθαρα φυσικού περιγράμματος. Με άλλα λόγια τα ενέσιμα ενεργούν σε τρεις διαστάσεις, τα χείλη και το εσωτερικό τους, ενώ το μόνιμο μακιγιάζ ενεργεί σε δύο διαστάσεις την επιφάνεια του δέρματος. [12]

3.Τι ισχύει για τη διατροφή αμέσως μετά τη διαδικασία;

Τα χείλη δεν πρέπει να έρθουν σε επαφή με αλάτι ή ξινούς χυμούς όπως λεμονάδα, πορτοκαλάδα, ή ντομάτα. Σε αυτή την περίπτωση, μπορεί να χρησιμοποιηθεί καλαμάκι με προσοχή. Επίσης πρέπει να αποφεύγονται οι δυνατές ή λευκαντικές οδοντόπαστες αλλά και γενικά οτιδήποτε επιταχύνει την ανανέωση των κυττάρων του δέρματος, όπως η ξηρασία, ή ο ήλιος. Μετά το γεύμα, καλό είναι να πλένονται απαλά τα χείλη και να προστατεύονται με μια κρέμα που θα συστήσει ο αισθητικός. [11]

4.Μπορεί να γίνει ανταλλαγή φιλιών μεταξύ συντρόφων όταν ο ένας από τους δυο έχει δεχτεί υπηρεσίες μόνιμου μακιγιάζ στα χείλη;

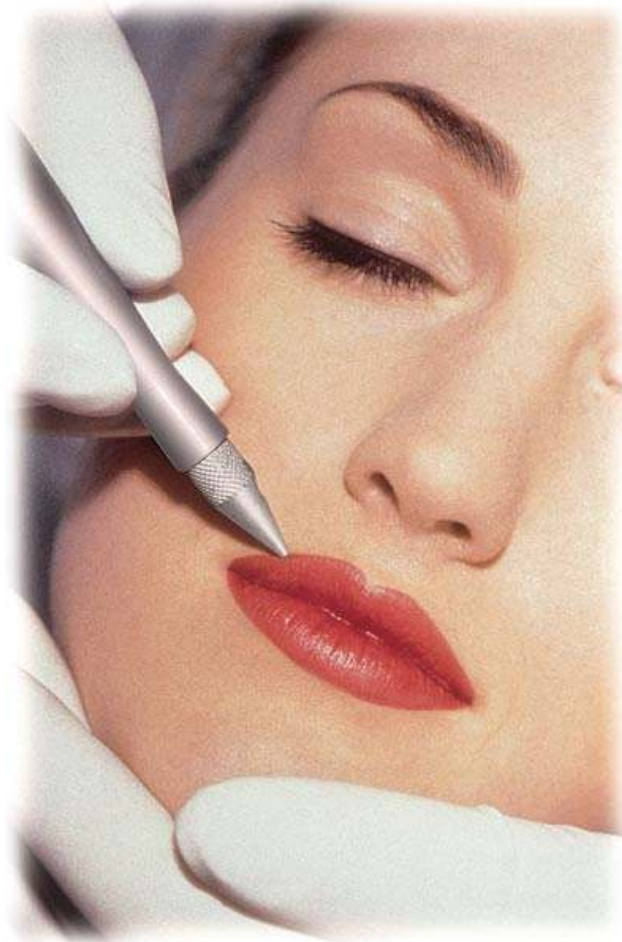
Τα χείλη, μετά από ένα μόνιμο μακιγιάζ, παρουσιάζουν δεκάδες μικροσκοπικές τρυπούλες που έχουν ματώσει. Άρα, αν ο άλλος σύντροφος έχει και αυτός μία μικροπληγή στα χείλη ή σε άλλα μέρη του σώματος του, υπάρχει κίνδυνος μετάδοσης οποιασδήποτε ασθένειας που μεταδίδεται μέσω του αίματος. Αυτό δεν ισχύει μόνο για το μόνιμο μακιγιάζ αλλά και για οποιαδήποτε πληγή υπάρχει στα χείλη ή αλλού. Επομένως, αν υπάρχει εμπιστοσύνη μεταξύ των συντρόφων κανένα φιλί δεν πρόκειται να χαλάσει το μόνιμο μακιγιάζ στα χείλη.

5.Τι γίνεται στην περίπτωση που υπάρχει πόνος στα χείλη;

Αν παρουσιαστεί έντονος πόνος στα χείλη μετά το μόνιμο μακιγιάζ, μπορούν να ανακουφιστούν με λίγο πάγο. Υπάρχουν πολλές παυσίπονες κρέμες και παυσίπονα χάπια αλλά πρέπει να αποφεύγεται η ασπιρίνη.

6.Τι μπορεί να γίνει όταν ένα παλιό μόνιμο μακιγιάζ πάρει μία ψυχρή απόχρωση ή σκούρες βούλες;

Αν το μόνιμο μακιγιάζ πάρει μία μωβ ή μπλε απόχρωση, τότε αυτό σημαίνει ότι το αρχικό χρωστικό περιείχε αυτές τις δευτερεύουσες αποχρώσεις οι οποίες εμφανίστηκαν με το χρόνο. Σημαίνει επίσης, ότι το αρχικό χρωστικό δεν περιείχε τις συμπληρωματικές αποχρώσεις όπως το πορτοκαλί που εξουδετερώνουν το μπλε ή το μωβ. Οι σκούρες βούλες υποδηλώνουν μία ελαφριά υπερμελάγχρωση. Και στις δύο περιπτώσεις, ο αισθητικός, μπορεί να καλύψει αυτές τις αποχρώσεις με τα κατάλληλα συμπληρωματικά χρώματα. [1]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ ΤΑΤΟΥΑΖ

10.1. Οίδημα-Μικροαιμορραγίες

Οι νέοι μικροδερμογράφοι και οι καινούργιοι συνδυασμοί αναισθητικών επέτρεψαν στο μόνιμο μακιγιάζ να μην είναι πια οδυνηρό αλλά απλώς ενοχλητικό. Στα φρύδια, πολλές φορές, δεν χρειάζεται καν δυνατό αναισθητικό. Στα μάτια, δεν μπορούμε να πούμε ότι είναι οδυνηρή η διαδικασία αλλά ίσως υπάρχει μία ενόχληση από τη δόνηση της βελόνας και το γεγονός ότι ο πελάτης αισθάνεται και βλέπει τη βελόνα δίπλα στο μάτι του, ιδιαίτερα στην εφαρμογή του κάτω eyeliner. Στα φρύδια, δεν δημιουργείται σχεδόν κανένα πρήξιμο, ενώ τα μάτια ερεθίζονται λίγο και φαίνονται σαν να είναι κλαμμένα. Τα χείλη πρήζονται λίγο στην αρχή, για μερικές ώρες και στη συνέχεια το οίδημα υποχωρεί. Οι μικροαιμορραγίες που προκαλούνται από το μόνιμο μακιγιάζ, αν προκληθούν, γιατί οι φορές αυτές είναι ελάχιστες, είναι αναπόφευκτες και επιθυμητές, καθότι δείχνουν ότι η έγχυση χρωστικής έγινε στο σωστό βάθος. Οι μικροαιμορραγίες εμφανίζονται σε μορφή μικρών σταγονιδίων στα σημεία που έγινε η έγχυση χρωστικής.

Συμπερασματικά: αν προκύψει ενόχληση, αυτή θα είναι στην αρχή της μικροχρωμάτισης μέχρι να γίνει ανεκτή η έγχυση της χρωστικής διότι υπάρχει πράγματι ένα φαινόμενο εθισμού στη διαδικασία και μέχρι να ενεργήσουν τα διάφορα αναισθητικά. Σε κάθε περίπτωση, μετά τη συνεδρία τα σημεία είναι απολύτως εμφανίσιμα γιατί ο πόνος, το πρήξιμο και οι μικροαιμορραγίες είναι αμελητέα. [1]

10.2. Μολύνσεις- Λοιμώξεις

Η χρήση μη αποστειρωμένων βελονών, λαβίδων, τα κοσμήματα και οι μολυσμένες χρωστικές ουσίες μπορεί να οδηγήσουν σε λοιμώξεις του αίματος, όπως ηπατίτιδα Β, η ηπατίτιδα C και HIV λοίμωξη. Αυτές οι λοιμώξεις μπορεί να είναι ασυμπτωματικές στα αρχικά στάδια και έχουν ως εκ τούτου σπάνια αναφερθεί.

Καθώς ο χρόνος επούλωσης μπορεί να ποικίλλει, υπάρχει κίνδυνος για τη μόλυνση μετά την πρώτη εφαρμογή του τατουάζ. Οι πιο κοινοί παράγοντες που είναι αιτία εμφάνισης των λοιμώξεων είναι η ομάδα του σταφυλόκοκκου, και η ομάδα στρεπτόκοκκου Α. Τα τυπικά συμπτώματα μιας τοπικής βακτηριακής λοίμωξης είναι ερυθρότητα, οίδημα, θερμότητα και πόνος. Τέτοιες λοιμώξεις μπορεί να προκαλέσουν χρόνιες λοιμώξεις. Άλλες επι-

πλοκές περιλαμβάνουν τη δημιουργία των κύστεων και χηλοειδών ουλών. Λιγότερο συχνές επιπλοκές είναι οι αλλεργικές αντιδράσεις σε μελάνια, χρωστικές ουσίες, ή στα γάντια από λάτεξ που χρησιμοποιούνται για το τατουάζ. Μια μελέτη που πραγματοποιήθηκε από το τμήμα MHS των λοιμωδών νοσημάτων, σε συνεργασία με την Επιθεώρηση Προστασίας της Υγείας έχει δείξει ότι υπήρξαν μελάνια και βαφές που συχνά δεν ήταν αποστειρωμένα. Επίσης, οι ουσίες αυτές συχνά περιέχουν βαρέα μέταλλα, όπως μόλυβδο, κάδμιο, κοβάλτιο, νικέλιο και ψευδάργυρο. [18]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΔΕΡΜΑΤΟΣΤΙΞΙΩΝ

11.1. Αφαίρεση κλασσικού τατουάζ

Ενώ οι δερματοστιξίες θεωρούνται μόνιμες, όταν κάποιος το επιθυμεί είναι δυνατό να αφαιρεθούν. Η πλήρης αφαίρεση τους δεν είναι δυνατή και οι διαδικασίες είναι σχετικά ακριβές. Παρόλα αυτά πολλοί γιατροί και επαγγελματίες λέιζερ πετυχαίνουν την αφαίρεση αυτή σε ποσοστό 95% με τη χρήση των νεώτερων λέιζερ. Το αποτέλεσμα είναι εκπληκτικό κυρίως με τα μαύρα και σκοτεινότερα μελάνια.

Υπάρχουν πολλές και διαφορετικές διαδικασίες για να επιλέξει κάποιος. Κάθε διαδικασία λειτουργεί καλύτερα σε διαφορετικές συνθήκες όπως ανάλογα με το μέγεθος και τη θέση του τατουάζ.

Οι πιο συχνά χρησιμοποιούμενες μέθοδοι αφαίρεσης τατουάζ είναι:

1. Laser Χειρουργική: το λέιζερ χρησιμοποιείται για να σβήσουν τα χρωστικά. Αυτή είναι ίσως η πιο αποτελεσματική μέθοδος, αλλά ακόμη και αυτή η μέθοδος μπορεί να αφήσει κάποια ουλή ή αποχρωματισμό. Στην αφαίρεση των τατουάζ που αποτελούνται από αδιάλυτη χρωστική, το επιθυμητό αποτέλεσμα είναι η διάσπαση της χρωστικής αυτής, χωρίς την πρόκληση θερμικής καταστροφής στους περιβάλλοντες ιστούς. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό, η ενέργεια του laser μεταφέρεται στην περιοχή του τατουάζ, με χρήση παλμού πολύ μικρής διάρκειας. Συνήθως, η διάρκεια του παλμού είναι 25 δισεκατομμυριοστά του δευτερολέπτου. Το χρονικό αυτό διάστημα είναι πολύ μικρό για να προκληθεί διασπορά της ενέργειας στους γύρω ιστούς, αρκετό όμως για τη διάσπαση της χρωστικής ουσίας, η οποία στη συνέχεια απομακρύνεται μέσω του λεμφικού συστήματος του σώματος.

Πανομοιότυπη δράση πραγματοποιείται με την έκθεση των τατουάζ σε Q-Switched laser. Παρόλο που ο λόγος της άμεσης λεύκανσης είναι άγνωστος, είναι πιθανό να σχετίζεται με τη δημιουργία φυσαλίδων αέρα, που σκεδάζουν έντονα το φως. Μετά από μερικά λεπτά, ίσως και σε μερικά δέκατα του λεπτού, οι φυσαλίδες διαλύονται και το χρώμα του δέρματος επανέρχεται στο φυσιολογικό ή κοντά στο φυσιολογικό. Αυτό το λέιζερ αφαιρεί αποτελεσματικά τη μαύρη, τη μπλε, και την κόκκινη χρωστική ουσία δερματοστιγιών. Τα νέα λέιζερ όπως το λέιζερ Versapulse & Medlite διαλύουν

αυτά τα χρώματα καθώς και την κίτρινη και πράσινη χρωστική ουσία μελανιών. [5]

2. Dermabrasion: με τη μέθοδο της δερμοαπόξεσης οι γιατροί αφαιρούν μακριά το τατουάζ. Η Δερμοαπόξεση γίνεται με την τεχνική του ταυτόχρονου ψεκασμού του τατουάζ με ένα ειδικό ψυκτικό σπρέι το οποίο παγώνει το δέρμα και προκαλεί την αναισθητοποίησή του και της χρήσης ενός ειδικού περιστροφικού ιατρικού εργαλείου το οποίο αφαιρεί τις ανώτερες στοιβάδες του δέρματος οι οποίες έχουν "εμποτιστεί" με τις χρωστικές του τατουάζ.

Δεν χρησιμοποιούνται ούτε ενέσεις αλλά ούτε και τοπική αναισθησία παρά μόνο το ψυκτικό σπρέι που μοιάζει με αυτό που χρησιμοποιείται στις αθλητικές κακώσεις. Το τατουάζ αρχίζει και "ξεθωριάζει" από την πρώτη κιάλας ημέρα και φεύγει σταδιακά μέσα στους επόμενους μήνες. Τις επόμενες δύο ημέρες γίνονται αλλαγές χρησιμοποιώντας ένα ειδικό διάλυμα σαν μελάνι το οποίο προσροφά το χρώμα που έχει απομείνει. [9]

3. Salabrasion: μια μέθοδος κατά την οποία χρησιμοποιείται διάλυμα άλατος στην περιοχή του τατουάζ με σκοπό την απομάκρυνση των χρωστικών. Κάτι τέτοιο μπορεί να αφήσει κάποιο αποχρωματισμό.

Όλες αυτές οι μέθοδοι μπορεί να είναι κάπως οδυνηρές. Έτσι για όποιον δεν επιθυμεί να προσφύγει σε αυτές υπάρχει πάντα η επιλογή της κάλυψης της ανεπιθύμητης δερματοστιξής με μακιγιάζ. Στην αγορά υπάρχουν κάποια δυνατά προϊόντα με έντονη καλυπτική δράση που έχουν ειδικά σχεδιαστεί για αυτού του είδους την δουλειά. Επίσης ορισμένοι επιλέγουν να καλύψουν μια ανεπιθύμητη δερματοστιξία με μια νέα δερματοστιξία. Αυτό είναι συνήθως γνωστό ως «κάλυψη από επάνω». Όταν κάτι τέτοιο εφαρμοστεί επιδέξια μπορεί να καταστήσει την παλαιά δερματοστιξία απολύτως αόρατη, αν και αυτό θα εξαρτηθεί κατά ένα μεγάλο μέρος από το μέγεθος, το ύψος, τα χρώματα και τις τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν στην παλιά δερματοστιξία.

11.2. Αφαίρεση ή διόρθωση μόνιμου μακιγιάζ

Αν η διόρθωση ενός μόνιμου μακιγιάζ συνίσταται στο να προστεθεί κάτι στο παλιό σχήμα ή να γίνει το χρώμα πιο έντονο, τότε η διαδικασία είναι απλή

και είναι η ίδια με ένα μόνιμο μακιγιάζ. Στην περίπτωση που το χρώμα είναι αποτυχημένο, ο τεχνικός μπορεί είτε να εξουδετερώσει με ένα συμπληρωματικό χρώμα ή να το καλύψει με ένα πιο ουδέτερο χρώμα που πλησιάζει στο χρώμα της επιδερμίδας του πελάτη. Αν τώρα κάποιος επιθυμεί τη μείωση της έντασης του μόνιμου μακιγιάζ, ο τεχνικός μπορεί να προτείνει διάφορες ελαφρές απολεπιστικές ουσίες, όπως το γλυκολικό οξύ.

Υπάρχουν και ορισμένες περιπτώσεις, κατά τις οποίες θα χρειαστεί ένα ολοκληρωτικό ή μερικό σβήσιμο του σχεδίου. Για να γίνει εφικτό κάτι αυτό, υπάρχουν τρεις τρόποι:

1. Η χειρουργική επέμβαση.

Η χειρουργική επέμβαση συνίσταται στην άμεση δερμοαπόξεση με μηχανικό ή χημικό τρόπο του μόνιμου μακιγιάζ, ακριβώς όπως γίνεται και με ένα κλασσικό τατουάζ.

2. το laser και συγκεκριμένα υψηλής συχνότητας παλμικό laser

Ένα laser έχει τη δυνατότητα να διοχετεύει ενέργεια στους κόκκους χρωστικών, να τους κάνει να θερμαίνονται και να θρυμματίζονται για να αποβληθούν γρήγορα από τον οργανισμό. Για να μπορέσει να απορροφηθεί η ενέργεια από τους διάφορους χρωματισμένους κόκκους του μόνιμου μακιγιάζ πρέπει το χρώμα τους να αντιστοιχεί στα μήκη κύματος, στα οποία λειτουργεί το κάθε ένα laser. Αυτό σημαίνει ότι για να σβηστεί με laser ένα μόνιμο μακιγιάζ, πρέπει να είναι γνωστή με ακρίβεια τη χρωματοσύνθεσή του, δηλαδή να προέρχεται από έναν έγκυρο και αναγνωρισμένο κατασκευαστή και να αναγράφεται πάνω στη συσκευασία χρωστικού. Οι κόκκοι χρωστικού δεν είναι οι μόνοι οι οποίοι απορροφούν την ενέργεια, αλλά την απορροφούν και μερικά μελανοκύτταρα. Υπάρχει επομένως κίνδυνος να φαίνεται η επιδερμίδα πιο άσπρη, στο μέρος όπου έσβησε το μόνιμο μακιγιάζ. Το αποτέλεσμα θα είναι όμως λιγότερο αντιαισθητικό ένα αποτυχημένο μόνιμο μακιγιάζ.

3. το χημικό σβήσιμο.

Ο τρίτος τρόπος σβησίματος ενός μόνιμου μακιγιάζ είναι ο χημικός σε υγρή μορφή ή σε κρέμα. Σκοπός είναι να διασπαστούν και να διαλυθούν οι κόκκοι του χρωστικού. Αντίθετα με το laser, οι ουσίες αυτές δεν είναι ήπιες, καθότι δεν ενεργούν άμεσα στο επίπεδο του μόνιμου μακιγιάζ, αλλά πρέπει πρώτα να διαπεράσουν την επιδερμίδα και μπορεί να έχουν απρόσμενες δερματολογικές παρενέργειες όπως έναν σχηματισμό ουλής. Μια από τις πιο ήπιες και διαδεδομένες μεθόδους χημικού σβησίματος μόνιμου μακιγιάζ, είναι οι χρωματοσυγκολλητικές ουσίες. Αυτές οι ουσίες ενστίζονται στο χόριο, ακριβώς με τον ίδιο τρόπο με τη διαδικασία του μόνιμου μακιγιάζ, και έχουν την ιδιαιτερότητα να προσκολλώνται στα οξείδια και να δημιουργούν ένα σύμπλεγμα, το οποίο και αποβάλετε σταδιακά από το δέρμα. Αυτές οι μέθοδοι, που εφαρμόζονται και σε κλασικά τατουάζ, είναι αποτελεσματικές και ήπιες χωρίς όμως να αποκλείεται εντελώς ο κίνδυνος σχηματισμού ουλών. Για να επιτευχθεί ένα ικανοποιητικό αποτέλεσμα, χρειάζονται ίσως δύο συνεδρίες και δύο μήνες, κατά τους οποίους το δέρμα επουλώνεται και παίρνει σταδιακά το αρχικό του χρώμα. [1]

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Είναι γεγονός, ότι τις τελευταίες δεκαετίες ο άνθρωπος, ειδικότερα οι γυναίκες, δείχνουν μεγάλο ενδιαφέρον για την εξωτερική τους εμφάνιση και την αισθητική τους εικόνα. Έχουν ανάγκη να δείχνουν και να αισθάνονται όμορφες επιζητώντας την επιβεβαίωση, προκαλώντας τον εντυπωσιασμό. Στην εποχή μας πλέον αυτό είναι εφικτό, καθώς υπάρχουν τα απαραίτητα μέσα, έτσι ώστε σύντομα, όσο είναι δυνατόν πιο ανώδυνα, να διορθώνουν οποιαδήποτε ατέλεια τους δημιουργεί αρνητική εικόνα για τον εαυτό τους. Σε αυτό μπορεί να συμβάλλει η εξέλιξη του κλάδου της αισθητικής.

Στην σημερινή εποχή που οι ρυθμοί της ζωής έχουν γίνει γρήγοροι και απαιτητικοί, οι γυναίκες έχουν αναλάβει πολλές υποχρεώσεις και διάφορες ασχολίες που περιορίζουν αρκετά τον προσωπικό τους χρόνο. Η τέχνη του μόνιμου μακιγιάζ έχει τη δυνατότητα να τους απαλλάξει από το άγχος και το στρες του καθημερινού μακιγιάζ αλλά και να τους εξασφαλίσει την τέλεια εικόνα που επιθυμούν για το πρόσωπο τους, τονίζοντας την θηλυκότητα τους. Επίσης μπορεί να χαρίσει την χαμένη αυτοπεποίθηση σε όσους ανθρώπους εμφανίζουν δερματικές αλλοιώσεις.

Συμπερασματικά λοιπόν προκύπτει ότι κύριο αποτέλεσμα της τέχνης του τατουάζ και του ημι-μόνιμου τατουάζ είναι η βελτίωση της ψυχολογίας του ανθρώπου που τόσο έχει ανάγκη στις μέρες μας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Τόσο το τατουάζ όσο και το μόνιμο μακιγιάζ αποτελούν δυο συνεχώς εξελισσόμενες τέχνες που έχουν σκοπό να διακοσμήσουν το ανθρώπινο σώμα και να βελτιώσουν την εικόνα του ατόμου αντίστοιχα. Το μεγάλο ενδιαφέρον των ανθρώπων είναι αυτό που δίνει συνεχώς ώθηση για αυτή την εξέλιξη. Όλο και περισσότερες γυναίκες στην Ευρώπη και στην Αμερική προστρέχουν στο μόνιμο μακιγιάζ για να αποκτήσει ζωντάνια και νεότητα το πρόσωπο τους.

Όλο αυτό το ενδιαφέρον του κόσμου, και οι ανάγκες που δημιουργούνται από τον τρόπο ζωής των ημερών μας, επιβάλλουν αυτόματα την βελτίωση του κλάδου. Θα πρέπει ο αισθητικοί, οι *makeup artists* αλλά και οι *tattoo artists* να βελτιώνονται συνεχώς. Η συνεχής διοργάνωση σεμιναρίων μπορεί να βοηθήσει στην εκμάθηση νέων εφαρμογών και καινούργιων διαδικασιών.

Απαραίτητο επίσης κρίνεται, να υπάρχει συνεχή εξέλιξη για την κατασκευή νεότερων τεχνολογικά μηχανημάτων από τις βιομηχανίες. Η δημιουργία μηχανημάτων, για την εφαρμογή τατουάζ και μόνιμου μακιγιάζ, που θα προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, με όσο το δυνατόν λιγότερες έως καθόλου επιπλοκές, αλλά και μειωμένη έως μηδαμινή αίσθηση πόνου, θα αποτελέσει μεγάλη καινοτομία.

Φτάνοντας στο τέλος αυτής της εργασίας θέλω να επισημάνω πόσο σημαντικό είναι ο *tattoo artist* ή ο αισθητικός να εργάζεται δίνοντας βάση στα νομικά πλαίσια και τηρώντας τους κανόνες υγιεινής για να είναι ασφαλείς οι διαδικασίες των τατουάζ. Εάν οι εφαρμογές πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα δέοντα τότε οι τεχνικές αυτές μπορούν να επιφέρουν άψογα αποτελέσματα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1.**Σπυρίδων Ξανθάκης** : Μόνιμο μακιγιάζ
Εκδόσεις ΚΑΥΚΑΣ Αθήνα 2009
- 2.**Σαββίδου Άννα** : Μορφολογία-ιδιομορφίες προσώπου
Θεσσαλονίκη 2001
- 3.**Δρ.Ιωάννης Χατζημπούγιας** : Στοιχεία ανατομικής του ανθρώπου
Εκδόσεις GM Design Αθήνα Ιανουάριος 2007
- 4.**Ιωάννα Λεονταρίδου** : Αποτρίχωση 1
Τμήμα εκδόσεων ΤΕΙ-Θ Θεσσαλονίκη 2004
- 5.**Ιωάννα Χ. Λεονταρίδου** : Αποτρίχωση με laser και IPL
University studio press Θεσσαλονίκη 2006
- 6.**Εύη Μιχαηλίδου** : Ιστορία του μόνιμου μακιγιάζ
Make up Mag 2009 www.makeupmag.gr
- 7.**Τα νέα των αισθητικών** : Μόνιμο μακιγιάζ και τατουάζ
Copyright 2005-2010 www.aesthetics.gr
- 8.**Ηλίας Σαρδέλης** : Μόνιμο μακιγιάζ ή makeup διαρκείας
Τα νέα των αισθητικών Copyright 2005-2010 www.aesthetics.gr
- 9.**Δρ.Καραλέξης Απόστολος** : Αφαίρεση τατουάζ
July 2010 www.karalexis.gr
- 10.**Christina Kaouni** : Tattoo
Beauty and Make up 08 2009 www.beautymakeup.gr

11.**Debbie McClellan**(συγγραφέας και εκδότης) : I love my permanent makeup!

Lake Forest California 2008

12.**Debbie McClellan**(συγγραφέας και εκδότης) : 101 questions & answers on permanent makeup for the technician

13.**Designboom** : A brief history of tattoos

June 2010 www.designboom.com

14.**Cate Lineberry** : Tattoos the ancient and mysterious history

Smithsonian magazine January 01 2007 www.Smithsonianmag.com

15.**Eric Reime** : The history of tattooing

June 2010 www.tattoo.dk

16.**Cheryl Doss RN** : Permanent makeup methods

Lasting impressions July 2010 www.lastingmakeup.com

17.**Cheryl Doss RN** : History of permanent makeup

Lasting impressions July 2010 www.lastingmakeup.com

18.**Eurosurveillance** : Tattooing, permanent makeup and piercing in Amsterdam; guidelines, legislation and monitoring

Τόμος 11, τεύχος 1 01 Ιανουαρίου 2006 www.eurosurveillance.org

19.**Wikipedia the free encyclopedia** : Tatto

07 September 2010 en.wikipedia.org

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

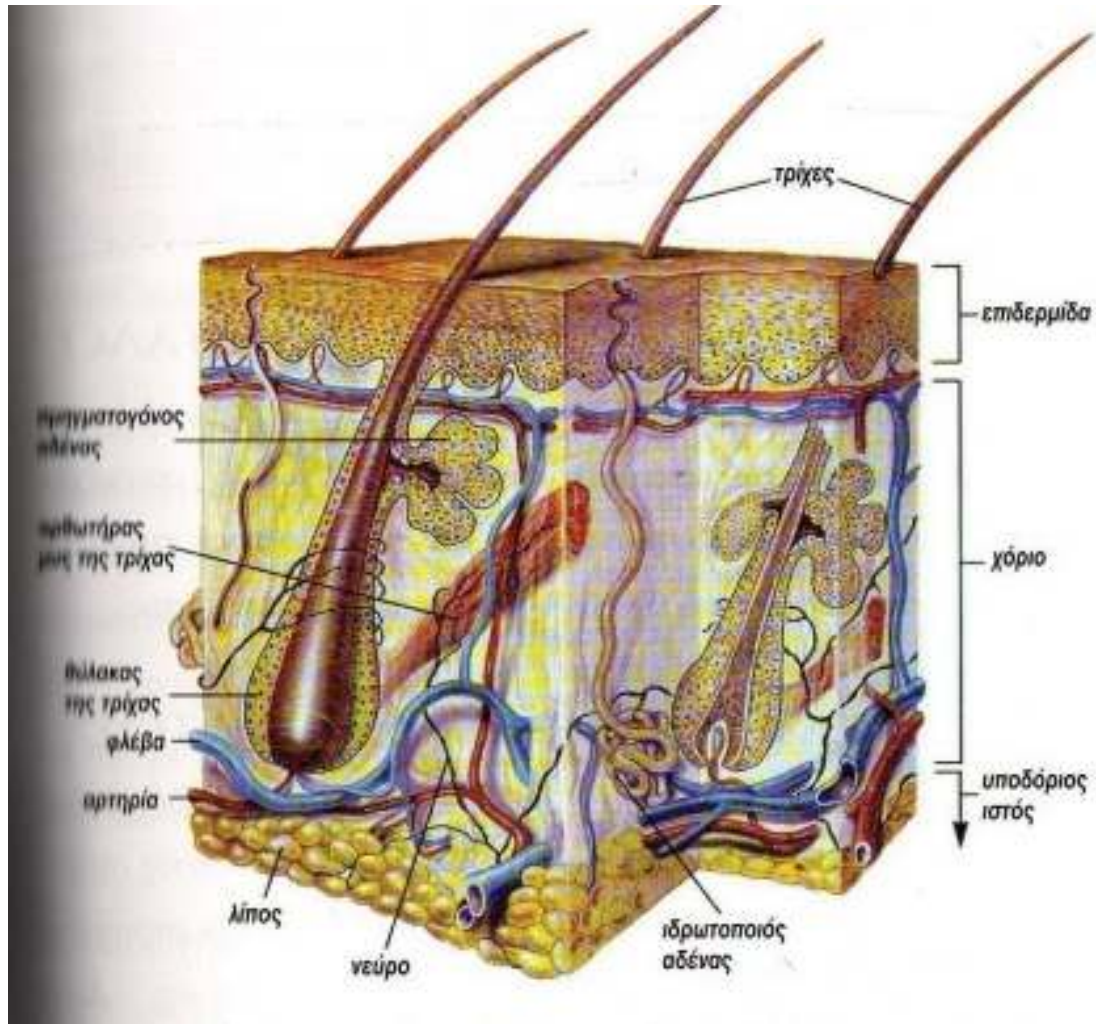

Αρχικά θα γίνει μια μικρή παρουσίαση του τατουάζ σε διάφορες ξένες γλώσσες:

Ταϊτή:	Tatau
Δανικά:	Tatovering
Νορβηγικά:	Tatovering
Σουηδικά:	Tatuering
Αγγλικά:	Tattoo
Γερμανικά:	Tatowierung
Γαλλικά:	Tatouage
Ιταλικά:	Tatuaggio
Ισπανικά:	Tatuaje
Ολλανδικά:	Tatoeage
Βραζιλίας:	Tatuagem
Φινλανδικά:	Tatuointi
Πολωνικά:	Tatuaz
Χαβάης:	Kakau
Πορτογαλικά:	Tatuagem
Λιθουανικά:	Tatiuruote
Εσθονικά:	Tatoveering
Ουγγρικά:	Tetovalas
Σλοβένικα:	Tetoviranje
Τουρκικά:	Dovme
Τσέχικα:	Tetovani
Ρουμανικά:	Tatuaj

[10]

Ακολουθεί μια εικόνα που μπορεί να βοηθήσει κάποιον να κατανοήσει μέχρι σε ποιο σημείο ακτιβώς φτάνουν οι χρωστικές ουσίες της διάστιξης.

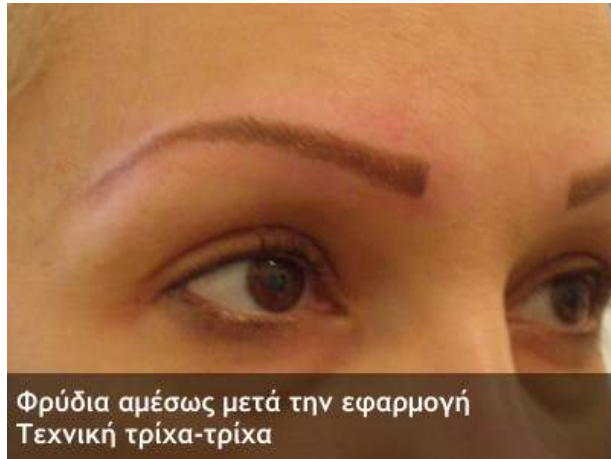
[5]

Στην παραπάνω εικόνα γίνεται η παρουσίαση των τριών στιβάδων του δέρματος. Η έγχυση των χρωστικών των κλασσικών τατουάζ γίνεται στην κατώτερη στιβάδα δηλαδή τον υποδόριο ιστό ενώ τα χρωστικά που χρησιμοποιούνται στο μόνιμο μακιγιάζ φτάνουν μέχρι το χόριο.

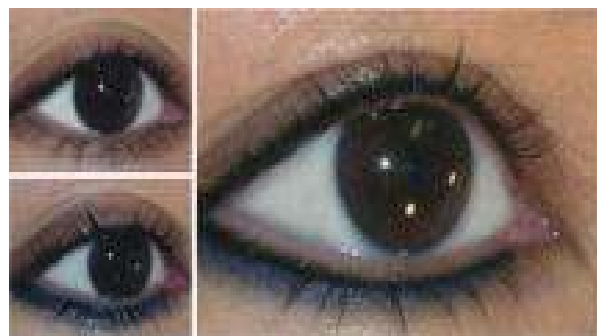
Στη συνέχεια παρουσιάζονται ορισμένα χαρακτηριστικά παραδείγματα φρυδιών στα οποία έχει εφαρμοστεί το μόνιμο μακιγιάζ.

Παρακάτω παρουσιάζονται εικόνες ματιών με μόνιμο μακιγιάζ.

Οι φωτογραφίες που ακολουθούν μπορούν να διευκολύνουν οποιονδήποτε που ενδιαφέρεται για το μόνιμο μακιγιάζ ματιών, στο να επιλέξει ποιο σχήμα ακριβώς επιθυμεί και ταιριάζει στα μάτια του.

Ορισμένα χείλια στα οποία έχει εφαρμοστεί μόνιμο μακιγιάζ.

Στην εικόνα που ακολουθεί φαίνεται χαρακτηριστικά πως η διαδικασία του περιγράμματος στα χείλη μπορεί να βελτιώσει αισθητά το σχήμα τους.

Φρύδια, μάτια και χείλια, πριν και μετά τη διαδικασία.

